Saulėta, šilta.
Saulė teka 6:46, leidžiasi 6:36.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

VOL. LVII Price Chicago, Ill. — Trečiadienis, Rugsėjo-September 30 d., 1970 m. Kaina 10c 230

NASSERIO MIRTIS – SMŪGIS ARABŲ BLOKUI

PLIENO DARBININKAI ĮSPĖJA VYRIAUSYBĘ DĖL INFLIACIJOS

ATLANTIC CITY. — Plieno darbininkų unijos — United Steelworkers — konvencijoje unijos prezidentas Abel pasakė kalbą, kurioje puolė vyriausybės ekonominę politiką, kurioje "turtingieji darosi dar turtingesni, o vargšai dar daugiau skursta". Abelis įspėjo prezidentą Nixoną, kad darbininkija jau neteko kantrybės dėl nuolat kylančių kainų ir dėl vyriausybės priemonių jas sustabdyti. Darbininkai yra nuskriaudžiami du kartus, pirmą — dėl kainų kilimo, o vėliau — dėl valdžios priemonių: pinigų varžymo, darbo mažėjimo. Darbininkai n enorėtų algų didinimo, jei kainos liktų pastovios, kalbėjo Abel, paskelbdamas unijos planus ateinančių metu derybose su darbdaviais.

Unija derybose dėl naujos sutarties siūlys vasarą dviem savaitėm uždaryti visas plieno pramonės įmones, kad darbininkai turėtų vasaros atostogas. Unija reikalaus, kad 1959 metais panaikinta sutartyje kainų kilimo klauzulė vėl būtų sugrąžinta į sutartį, kad kainoms kylant automatiškai būtų keliami ir darbininkų atlyginimai. Unija siūlys ir naują, reformuotą darbininkų-darbdavių tarybą, kuri greit spręstų įvairius darbininkų skundus. Pagaliau unija reikalaus ateinančiose derybose nemažų algų pakėlimu, reikalaus geresnių pensijų ir trum pesnės darbo savaitės.

Plieno darbininkų vadas žymią kalbos dalį paskyrė respublikonų vyriausybės kritikavimui. Darbininkams nusibodę būti atpirkimo ožiu. Nixono vyriausybė tikisi, kad darbininkai pasiims visą infliacijos naštą ant savo pečių. Jų algos, kainoms kylant, vis mažėja ir jie turi pakelti valdžios priemonių naštą — bedarbę ir paskolų suvaržymą. Darbininkai turi nešti ant kaklo girnos akmenis, kadagobšiųjų korporacijų pelnai vis didėja, — skundėsi Abelis.

Darbininkams tenka nuolat vytis kylančias kainas. Jie verčiau turėtų pastovias kainas, kad nereikėtų lenktyniauti ir statyti naujus reikalavimus, pareiškė plieno darbininkų unijos vadas.

Kalbėdamas apie politines partijas, Abelis pareiškė, kad jis neduoda savo endorsavimo nei demokratams nei respublikonams. Unija rėmė ir rems "gerus" respublikonus ir nerems "blogų" demokratų. Unija bandys išmesti iš pareigų tuos politikus, nežiūrint kuriai partijai jie priklauso, kurie eina prieš darbo žmonių interesus. Viceprezidento Agnew bandymai patraukti darbininkus, kad jie išrinktų respublikonų kongresą, yra reikalavimas, kad lapei būtų pavesta saugoti viščiukus, pareiškė Abelis.

Prezidento kelionė

ROMA. — Prezidentas Nixonas Italijoje kalbėjo 45 min. su prezidentu Saragatu ir 50 min. su vyriausybės premjeru Colombo. Po to 25 min. buvo praleistos su kitais italų ministeriais. Prezidentas pakvietė premjerą atvykti į Washingtoną.

Vatikane prezidentas su Popiežium Pauliu dviese tarėsi 1 val. 20 min. Jie palietė Viduriniųjų Rytų konfliktą, ginklų lenktynių suvaržymo klausimą ir kitas tarptautines problemas.

Prezidentas aplankė šiaurės Amerikos Kolegiją Romoje, kur jį šiltai pasitiko kolegijos vadovybė ir 300 studentų seminaristų. Prezidentas pareiškė juokais, kad ši kolegija yra vienintelė, kur Amerikos prezidentas gali atvykti ir būti maloniai priimtas.

IŠ VISO PASAULIO

WASHINGTONAS. — Senato ir Atstovų Rūmų konferencijos komitetas nutarė nuraminti Izraelį ir garantuoti, kad Amerika parduos jam reikalingų ginklų. Ankstyvesnė versija įstatymo, priimta senato, davė prezidentui leidimą perleisti Izraeliui lėktuvų ir jiems apsaugoti reikalingų ginklų, kad būtų atsvertas "dabartinis, buvęs ar būsimas" sovietų ginklavimas arabų valstybių. Dabartinė versija paaiškina, kad Izraelis gaus ne tik lėktuvų, bet ir raketų, tankų ir kt. Šiame įstatyme vyriausybei nenustatomos ribos, kiek parduoti ar už kurią sumą.

KUCHING. — Malaizijos Sarawako provincija ištrėmė amerikietį žurnalistą Henry Kamm. Jis prieš kelis metus buvo ištremtas iš Čekoslovakijos, kai jon įžygiavo sovietų kariuomenė.

KENT. — Ohio universitete, kur gegužės 4 d. žuvo keturi studentai, prasidėjo mokslo metai. Studentai ramiai pagerbė žuvusius ir išklausė kelių kalbėtojų, kurie pabrėžė taikingos akcijos reikalingumą. Daug studentų sudegino savo karinės tarnybos korteles.

AMSTERDAMAS. — Europos katalikų kunigų suvažiavime iškilo politiniai klausimai. Vienas prancūzų kunigas net pakritikavo Popiežių, kam tas susitiko su prezidentu Nixonu. Baskų kunigas skundėsi ispanų valdžios priespauda. Amerikietis atstovas pareiškė, kad katalikų bažnyčia Amerikoje vis daugiau tampa turtingųjų ir vidurinės klasės bažnyčia. Jis atvykęs pasimokyti iš europiečių, kaip susiprasti su jaunais ir vargšais katalikais.

WASHINGTONAS. — P. Vietnamo viceprezidentas Ky buvęs pakviestas Amerikos vyriausybės atvykti į svečius lapkričio mėnesį, po rinkimų. Tas pakvietimas duotas su sąlyga, kad jis atsisakytų dalyvauti "pergalės parade" spalio 3 d. Ky atsisakė ir demonstracijoje nedalyvaus. Anti-karinės grupės irgi atšaukė savo protesto demonstraciją.

WASHINGTONAS. — Federalinė Prekybos komisija kaltina "Coca Cola" bendrovę, kad ji neteisingai giriasi savo produkto "Hi-C" vitamingumu ir kitomis nebūtomis savybėmis. Komisija sako, jog "Hi-C" yra mažiau maistingas gėrimas už paprastas vaisių sunkas ir turi mažiau vitaminų. Komisija sako, kad jau pats vardas klaidina vartotojus ir jį reikėtų uždrausti.

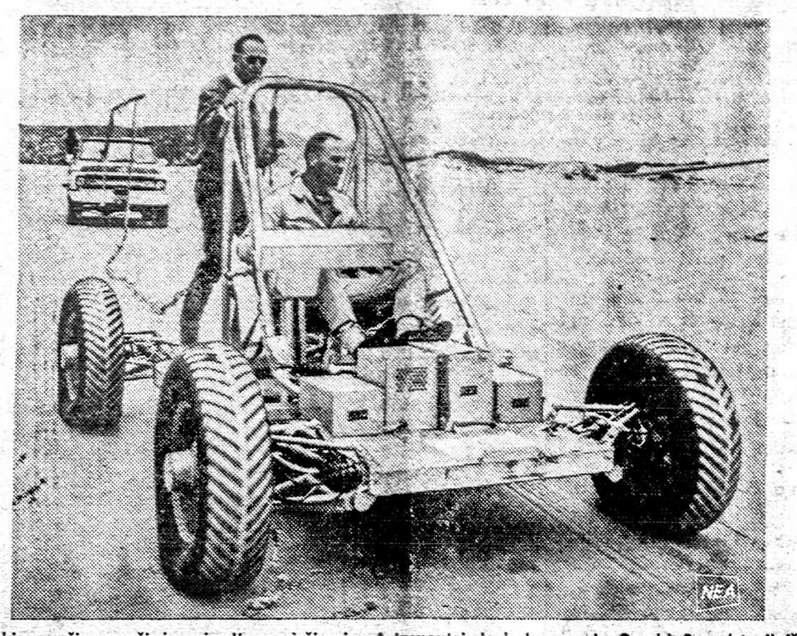

Tokios mašinos važinės mėnulio paviršiumi. Astronautai Jack Lousma ir Gerald Carr (stovi) išbando LRV (Lunar Roving Vehicle) Kalifornijoje, Pismo Beach. Energiją ši mašina gauna iš užpakalyje matomo sunkvežimio baterijų.

PRASIDEDA VOKIEČIŲ - SOVIETŲ MOKSLINIS BENDRADARBIAVIMAS

MASKVA. — Sovietų Sąjungai ir Vakarų Vokietijai pasirašius nepuolimo sutartį, buvo kalbama apie santykių pagerėjimą ir bendradarbiavimą įvairiose srityse. Pirmas toks bendradarbiavimas buvo sutartas technologijos ir mokslo srityse ir pirmadienį Maskvoje buvo pasirašytas susitarimas. Maskvoje dešimtį dienų viešėjo vokiečių delegacija, vadovaujama švietimo ir mokslo ministerio Hans Leussink. Jis tarėsi su premjeru Kosyginu ir su Valstybės Komiteto Mokslo ir Technologijos reikalams pirmininku Vladimiru Kirilinu.

Naują bendradarbiavimo susitarimą pasirašė sovietų Mokslo Akademijos gen. sekretorius Jan Peive ir Vokietijos Mokslinių Tyrimų draugijos pirmininkas dr. Julius Speer. Jis Maskvoje viešėjo 11 dienų.

Kirilino vadovaujamas sovietų valdžios komitetas rūpinasi užsienio technologijos įdiegimu į sovietinę pramonę. Kirilinas spaudos konferencijoje paaiškino, kad abi pusės bendradarbiaus fizikos, chemijos, biologijos, medicinos, okeanografijos, komputerių technikos, informacijos ir švietimo srityse. Bendradarbiavimas numatomas elektros inžinierių, chemikų ir mašinų statybos specialistų tarpe.

Kartu su moksline delegacija Maskvoje lankėsi ir Vokietijos ekonominių reikalų ministeris Karl Schiller. Jis buvo atvykęs pasitarti su Kosyginu dėl prekybos sutarties. Susitarta, kad lapkričio mėnesį bus pradėtos derybos.

Premjeras Kosyginas vėl įkalbinėjo ministerį Schillerį, kad Vokietija pagalvotų apie leidimą Daimler-Benz bendrovei statyti Sovietų Sąjungoje milžinišką sunkvežimių fabriką, kuris numatomas statyti Naberežnije Čelny, prie Kama upės. Sunkvežimių įmonę čia statyti sovietai prašė Amerikos Fordo bendrovę, tačiau ji atsisakė. Vokietijoje lankosi sovietų delegacija, kuri tariasi apie šios įmonės statybą. Įmonė per metus pastatytų 150,000 didžiųjų sunkvežimių ir būtų didžiausia šios rūšies įmonė visame pasaulyje.

ŽENEVA. — Ciuricho kantono valdžia priėmė įstatymą, kuris draudžia lėktuvams naktį skraidyti iš Kloten aerodromo, netoli Ciuricho. Lėktuvai čia galės nusileisti tik tarp 6 val. ryto ir 10 val. vakaro. Federalinė valdžia turės šį įstatymą patvirtinti.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

Tarptautinis Raudonasis Kryžius paskelbė, kad jis perėmė iš Jordano paskutinius šešis amerikiečius, kurie buvo palestiniečių partizanų laikomi įkaitais.

Amerikos delegacijai prez. Nasserio laidotuvėse vadovaus ne valst. sekretorius Rogers, kaip buvo paskelbta, bet prezidento patarėjas Finch. Amerika neturi su Egiptu normalių diplomatinių ryšių ir todėl Rogers atvykimas sudarytų protokolo sunkumų.

Šiandien prezidentas Nixonas pradėjo savo vizitą Jugoslavijoje.

Viceprezidentas Agnew kritikuoja prezidento komisijos tirti neramumus universitetuose raportą. Jis sako, kad tas raportas nedaro skirtumo ir bando išlaikyti neutralumą tarp padegėjų ir ugniagesių, raportas esąs netikslus, sau prieštaraująs, ieškąs kaltininkų, kur jų nėra.

Tą patį komisijos, vadovautos buv. gubernatoriaus Scrantono, raportą pasmerkė ir 60 abiejų partijų kongreso narių, kurie savo laiške prezidentui vadina raportą netikusiu.

Federalinės komisijos raportas kalba, jog šią žiemą daug kur gali pritrūkti dujų, alyvos ir anglių. Kuras galįs pabrangti. Vyriausybė deda pastangas, kad kuro pakaktų elektros jėgainėms.

Pietų Vietnamo šarvuočių dalinys puolė komunistus prie Kambodijos sienos ir nušovė 21 priešo kareivį. Vietnamiečių žuvo 6.

New Haven, Conn., kažkas padegė penkis JAV armijos sunkvežimius. Liepsnas pavyko greit užgesinti, nuostolių padaryta mažai.

Žydai planavo pagrobti lėktuvą

NEW YORKAS. — Kaip jau pranešėme, New Yorko aerodrome saugumo pareigūnai pastebėjo jauną porą, kurių rūbai buvo įtartinai išsipūtę apie liemenį. Patikrinus buvo rasti keturi užtaisyti revolveriai ir rankinė granata. Tie ginklai buvo klijiniais raiščiais pritvirtinti prie liemens ir kojų.

Paaiškėjo, kad tai buvo žydų Gynybos lygos organizuotas sumanymas. Abu keleiviai, vyras su žmona, turėjo Londone persėsti į arabų linijos lėktuvą, skrendantį į Egiptą. Pakeliui buvo numatyta tą lėktuvą pagrobti ir nukreipti į Tel Avivą. Nors pasai buvo išduoti Joseph Ryder ir Joan McGovern vardais, paaiškėjo, kad keleiviai buvo Brooklyno gyventojai Avraham ir Nancy Herskowits.

Už granatos įnešimą jiems gresia iki 25 metų kalėjimo bausmė, už suklastotus pasus — penkeri metai. Abu žydai turėjo kišenėj 3,200 dol. pinigų. Galimas daiktas, kad jie buvo gauti iš žydų Gynybos lygos. Jei tai pasitvirtintų, į teismą bus pakviesta ir daugiau asmenų.

Latviai jau turi

"Latvia", Amerikos Latvių Sąjungos leidinys, skirtas atžymėti Latvijos nepriklausomybės paskelbimo 50-ją sukaktį.

Albumo formos leidinys — reprezentacinis, skirtas Vakarų gyventojus supažindinti su Latvijos nepriklausomybės laikmečiu, su sovietų įvykdytu krašto pavergimu ir apžvelgiąs Latvijos okupacijos laikmetį. Daug nuotraukų ir žemėlapių. Taip pat įdėti tekstai JAV vyriausybės dokumentų, kuriais JAV nepripažįsta Latvijos įjungimo į Sovietų Sąjungą.

Leidinys atspaustas gerame popieriuje ir atskirai jo išleista: anglų kalba (12,000 egz.), ispanų kalba (5,000 egz.) ir prancūzų kalba (3,000 egz.). Aplamai, tai puikus pavyzdys, kaip reikia apie savo kraštą, jo padėtį informuoti įvairiakalbius gyventojus Vakaruose. (E)

Jungtinėse Tautose vėliava nuleista pusiau stiebo dėl Egipto prezidento mirties.

EGIPTE GALI KILTI VARŽYBOS DĖL PREZIDENTO G. NASSERIO VIETOS

KAIRAS. — Pirmadienį Egipto prezidentas Nasseris išlydėjo aerodrome Kuwaito šeiką ir ten pat pajuto krūtinėje skausmus. Greit nuvežtas į savo rūmus, penkių daktarų priežiūroje, jis mirė nuo širdies smūgio. Jam mirštant šalia buvo jo žmona, Tahia, keturi vaikai (penktas tarnauja karo laivyne Aleksandrijoje), gynybos ministeris gen. Fawzi, buvęs premjeras Sabry, buvęs viceprezidentas Shafei ir dabartinis prezidentas Sadat. Egipte paskelbtas 40 dienų gedulas. Visose arabų šalyse viešpatauja nerimas. Visi klausia, kas užims Nasserio vietą.

Gamel Abdel Nasser

Nasseris buvo 52 metų. Nuo 1967 metų jis kelis kart važiavo į Sovietų Sąjungą gydytis. Jis turėjęs cukrinę ligą ir vienoje kojoje — sciatica — nervo spaudimą.

Kairo radijas, kurio bangomis viceprezidentas Sadat paskelbė apie prezidento mirtį, tuoj nutraukė visą programą ir ėmė transliuoti gedulingą muziką ir musulmonų Biblijos-Korano ištraukų skaitymą. Iš viso pasaulio ir iš prezidento Nixono, kuris šią žinią gavo būdamas lėktuvnešyje "Saratoga", atėjo užuojautos telegramos. Nixonas tuoj atšaukė numatytus karo laivyno manevrus. Prie Suezo kanalo Egiptas paskelbė pavojaus būklę. Tą patį padarė ir Izraelio štabas.

Nasserio laidotuvės įvyks ketvirtadienį. Amerikai atstovaus valstybės sekretorius Rogers atvyksta sovietų Kosyginas. Buvo galvojama, kad teks pakeisti prezidento Nixono kelionės planus. Jis turėjo vykti į Jugoslaviją, kurios prezidentas Tito buvo geras Nasserio bičiulis. Buvo manoma, kad Tito negalės priimti Nixono, nes važiuos į laidotuves, į Kairą, tačiau Jugoslavijos prezidentas nutarė nevažiuoti ir siunčia savo atstovą Edvard Kardelj. Pats Tito susitiks su Nixonu.

Pasaulio spauda svarsto, kas dabar atsitiks Egipte. Numatomi net keli kandidatai. Dabartinis laikinas prezidentas Anwar Sadat, senas Nasserio bendradarbis, valdys tik 60 dienų. Per tą laiką 360 narių Nacionalinė Asamblėja, kurioje daugiausia yra Nasserio partijos — Arabų Socialistų Unijos — atstovų, turės išrinkti naują prezidentą. Iš senųjų revoliucinės grupės, kuri nuvertė karalių Farouką, narių, valdžioje liko tik du: Sadat ir Hussein Shafei. Iš kitų kandidatų minimi: buvęs viceprezidentas Zakaria Mohieddin, kariuomenės vadas Mohammed Fawzi, buvęs premjeras Sidky Soliman ir valdančios partijos pirmininkas Ali Sabry.

Neabejotina, kad didelį vaidmenį prezidento parinkime turės sovietų ambasada, kuri neabejotinai turi savo favoritus. Sakoma, kad sovietams geriausiai patiktų Ali Sabry. Galimas daiktas, kad dėl valdžios prasidės Egipte varžybos ir kovos.

Izraelyje Nasserio mirtis sukėlė pasitenkinimą, tačiau jam praėjus, valdžios pareigūnai ėmė galvoti, kad Nasseris, prieš kitų arabų valstybių norą, pareiškė intenciją derėtis su Izraeliu. Būsimas Egipto prezidentas gali būti blogesnis ir už Nasserį. Jis sugebėjo primesti savo valią kitiems arabų vadams. Būsimasis neturės tokio prestižo arabų tarpe ir sunkiau bus jam paveikti kraštutiniuosius arabus Sirijoje ar Irake.

Nasserio mirtis gali arabų tarpe sukelti dar didesnį susiskaldymą ir nepastovumą. Gali nukentėti taikos viltys šiame kritiškame derybų ir paliaubų momente.

Padėtis Jordane

AMMANAS. — Šimtas arabų karininkų atvyko į Jordaną prižiūrėti Jordano valdžios ir Palestinos partizanų pasirašytos taikos sutarties. Karininkų automobiliai važinėja civilinio karo nuteriotomis gatvėmis, automobiliai papuošti žaliomis vėliavomis. Karininkai yra iš Egipto, Saudi Arabijos, Kuwaito ir Tuniso.

Pačiame Ammane didžiausią problemą sudaro vandens ir maisto stoka. Vandenį Jordano kareiviai vežioja miesto gatvėmis specialiais tankais. Žmonės iš apgriautų namų renkasi pasiimti vandens. Kareiviai dalina miltus ir vaisius. Kai kuriose miesto dalyse maisto krautuvės buvo išplėštos alkanų gyventojų.

Dar neaišku, kaip pavyks partizanų vadui Arafatui įtikinti kitus partizanų vadus laikytis susitarimo. Sirijoje esąs partizanų radijo siųstuvas dar nieko nepaskelbė apie taikos sutartį. Partizanai pasipiktinę viso pasaulio spaudoje paskelbta fotografija, kur Arafas sveikinasi su karaliumi Husseinu, šalia stovint buvusiam Egipto prezidentui Nasseriui.

Izraelio valdžia nepatenkinta Jordano susitarimu, nes jame numatyta, kad partizanai iš savo stovyklų ir miestų turės persikelti prie Izraelio sienos. Izraeliui tas persikėlimas reiškia padidintus puolimus iš partizanų pusės.

— Prel. dr. A. Bačkis, nuncijatūros pirmasis sekretorius Ankaroje, Šv. Sosto paskirtas į Afriką — Nigerijon. Iš Turkijos į paskyrimo vietą — Lagos jis išvyksta š. m. spalio 3 d. (E)

PHOENIX. — Televizijos "Tonight" programos pranešėjas Hugh Downs susižeidė motociklo katastrofoje netoli savo namų. Jo žaizdos lengvos ir vakar jis išėjo iš ligoninės.

Mūsų SKAUTIJA

LEIDŽIA LIETUVIŲ SKAUTŲ SĄJUNGA
REDAGUOJA SKTN. BALYS VOSYLIUS

Adresas: 7120 S. Rockwell St., Chicago, Ill. 60629

VII-JI METAI NR. 33 (293)

VARŽYBOS ŠIEMETINĖJE ROMUVOS STOVYKLOJE, KANADOJE

Paukštytės rungiasi, kuri pirmoji iš puodelio pripils vandens į butelį. Vilkiukai sėdi ant žemės ir laiko po tuščią butelį ant galvų.

V. Bacevičiaus nuotr.

Šį sekmadienį Bučo sode

ŽAVĖSIMĖS VARŽYBOMIS

Rudeninė Žaidimų Diena – jau tradicija

Tradicinė skautiškų žaidimų varžybų šventė Chicagoje visiems skautams-tėms, vilkiukams ir paukštytėms įvyksta ateinantį sekmadienį (spalio 4 d.) 1 val. po pietų Bučo sode, Willow Springs, Ill. Vieta, be abejo, yra visiems žinoma, nes per ketverius metus ten vyko šios žaidimų šventės.

Šiais metais visos varžybos yra grupinės: draugovėms bei skiltims. Daugiausiai žaidėjų turinčios draugovės turės geresnę progą laimėti pirmąsias vietas, nes vertinant bus atsižvelgta į vieneto narių skaičių. Tuntų rinktinių tinklinio varžybose yra sudarytos stiprios komandos, ir atrodo, kad šios varžybos bus labai įdomios.

Varžybų laimėtojams atžymėti yra parūpintos vertingos dovanos — premijos, tinkamos praktiškam skautavimui, sportui bei asmeniškai naudoti.

Kaip apsirengti?

Šventėje jaunesnieji skautaitės ir visų šakų skautai-tės dalyvauja su stovyklinėmis uniformomis ir su sportiniais bateliais. Vėsiam orui esant, naudojamos stovyklinės bliuzės arba trumpi švarkeliai ir ilgos kelnės.

Vadovai ir skautininkai-kės dalyvauja pilnomis uniformomis. Šokių metu, grojant "Tauro Rago" orkestrui, patartina turėti atitinkamą, gražesnę sportinę aprangą arba išeiginę skautotės uniformą.

Svečiai gegužinėje

Varžybų šventės metu vyks ir svečių gegužinė, visus aptarnaujanti valgiais ir gėrimais. Gegužinės ir varžybų dalyviai prašomi nesivarginti su pietų gaminimu namuose. Gegužinėje visi bus aprūpinti lietuviškais pietų valgiais, kava ir skanumynais.

Visi varžybų dalyviai gaus dovanų po butelį lemonado, o žaidėjais gausiausia draugovė bus specialiai premijuojama.

Šventės pradžia

Labai svarbu, kad į šventę visi susirinktų 1 val. p. p., nes, tuntams išsirikiavus, 1:30 val. bus vėliavos pakėlimas, šventę atidarys LSS vidurio rajono vadas v. s. P. Nedas.

Chicagos skautininkai-kės ir tuntų vadijų nariai yra pakviesti varžybų šventės teisėjais, o plačioji lietuvių visuomenė yra maloniai kviečiama būti šios šventės žiūrovais, tuo paremiant mūsų jaunimo pastangas.

Rengėjai

PALYDĖJOM Į MARTELES

Aldoną Tamošiūnaitę

"...Oi jūs, rankelės baltosios,
/baltosios,
O kam jūs pateksit, mielosios,
/mielosios..."

"Kernavėje" mergvakariai — nebe naujiena. "Kernavėje" išaugusios ir subrendusios, jaunos skautės įžengia į tuos metus, kai sutikta kita artima širdis "širdžiai kalbėti ima", O jei toji sutikta širdis dar skautiška — koks džiaugsmas visam kernaviečių būriui, kad neprarandame savo sesės, bet įgyjam naują, mielą brolį.

p. s. ALDONA TAMOŠIŪNAITĖ, puošiama "rūtų vainikėliu ant gelsvų kaselių" jai suruoštame mergvakaryje.

Per šiuos metus mūsų sesės kernavietės jau antrukart išeina, sukurdamos jauną šeimą ir atsivesdamos savo gyvenimo draugą, mum — brolį skautą. Tikim, kad broliai jausis pas mus, kaip savo šeimoje.

Prieš keletą mėnesių išdainavom visas mergvakario dainas sesei Ritai Baraitei, dabar gi — mūsų ilgai "valdžioje" buvusiai tunto adjutantei sesei ps. Aldonai Tamošiūnaitei.

Visas ruošiamas vakaras — staigmena būsimai jaunajai, tik suėjimo vieta — mūsų mielos Mamunėles, v. s. O. Siliūnienės namai — lyg ir išduoda paslaptį. Tik ji viena žino, kiek jos pastogėj mergvakario dainų išdainuota, kiek rūtų jaunosios vainikui pinti išskinta.

Sesė Aldona gal ir nenujaučia, kodėl visos tą vakarą uniformuotos čia susirinkusios. Tik, kai pasigirsta "Laikas, sese, jau..." ir visos apsupa ją ratu, ima šypsotis Aldoną, — aišku, kam šis vakaras skirtas.

Tuojau iš abiejų pusių atsistoja dvi sesės kaselėms pinti, viena — baltoms rankelėms nuglostyti, dar kita — rūtų vainiku papuošti. Skamba dainos, graudžios ir ilgesingos, būsimos nuotakos širdžiai pagraudinti.

Paskui persimetam į linksmesnius tonus: kaip apseitume be kernavietiškos tradicinės — apie paukštelių vestuves?! Ir ja susimąsčiusį Aldonos veidą pralinksminam.

Dainos, dainelės... Po jų — kernaviečių atsisveikinimo žodis "nuo pat širdies", kurį paskaito sesė Zosė. Tam žodyje išskaičiuoti visi Aldonos žingsniai ir darbai, "Kernavėje" nudirbti, stovyklų ir iškylų takai išvaikščioti (paskutiniu laiku jau broliui Antanui Rauchui palydinti). Šypsenos virsta juoku, kai sesė Nijolė paskaito savo posmus Aldonui ir Antanui, besiruošiantiems į naują gyvenimą. Šiuose posmuose visas gyvenimas aišku, kaip ant delno, nors ir iš juokingosios pusės.

"Kernavėje" praleistų dienų prisiminimui įteikiam Aldonai Gedimino pilies raižiniu papuoštą albumą, kuriame, neabejojame, tilps visos gražiosios skautiškų dienų akimirkos, nuotraukose įamžintos.

Vėliau mieloj, šeimyniškoj nuotaikoj besivaišinant, sesę Aldoną dar vis pintuvių vakaro dainom graudinam — taip juk liepia senieji mūsų liaudies papročiai. Gi gražūs tų dainų posmai ir melodijos, pasirodo, jau įsisukę į slapčia užstatyto magnetofono juostą. Tai dar viena dovana Aldonai šiam mergvakariui prisiminti.

Išdainuotos mūsų dainos, tikimės, lydės Aldoną naujuoju, laimingu jos gyvenimo keliu, kuris prasidėjo rugsėjo 20 d.

Ašenajus

CLEVELANDO "PILĖNŲ" TUNTO VADIJA SU TUNTININKU INŽ. A. MEILUM

Iš kairės — "Vytauto" dr-vės dr-kas sl. E. Jakulis, tuntininkas inž. A. Meilus, skautų vyčių "Mindaugo" dr-vės globėjas sl. V. Staškus. Antroje eilėje "Mindaugo" dr-vės pav. sl. R. Vasiliauskas, "Mindaugo" dr-vės dr-kas sl K. Giedraitis, "Vytauto" dr-vės dr-ko pavad. sl. R. Staškus ir "Kęstučio" dr-vės dr-kas sl. A. Simanėnas; trūksta s. V. Bacevičiaus, reikalų vedėjo, kuris darė šią nuotrauką.

VEIDAI IR DARBAI

★ **Nėra jaunimo, nėra ir senimo, yra tik — mes".** Ši linkmė ateičiai buvo pabrėžtinai pasirinkta JAV Vidurio Rajono vadovų-ių suvažiavime, kuris įvyko rugsėjo 26-27 dienomis Union Pier, Mich., Algio ir Viktorijos Karaičių "Gintare". Įdomiausia (ir gal net įspūdingiausia!), kad šias mintis iškėlė į viešumą kaip tik jauniausieji vadovai ir vadovės.

Suvažiavime dalyvavo gausūs atstovai iš Chicagos ir Clevelando, kiek kuklesniais skaičiais atvyko Detroitas ir Omaha. Dalyvių tarpe buvo miela matyti ir lietuviškosios skautybės veteranus: skautininkus Ročkienę, Zailskienę, Variakojienę, Rozniekienę, Korzoną, Tallat-Kelpšą. Iš viso dalyvavo 55 atstovai.

Abi dienos praėjo labai darbinga nuotaika ir visų nuostabiu veržlumu, aptariant ir sprendžiant pašnekesiuose pateiktąsias tezes. Diskusijose išryškėjo tolerancijos žingsniai į pagarbą ir meilę (ps. kun. J. Kubiliaus, SJ, tema), vadovo asmenybės savitumai (s. St. Gedgaudienės tema) ir būdai bei priemonės kūrybingumui ugdyti (s. N. Užubalienės tema).

Valdžios iš savo rankų nepaleido ir abiejų dienų programoms dirigavo pats Rajono Vadas v. s. Pr. Nedas.

Nuoširdžiausius sveikinimus suvažiavimas pasiuntė LSS-gos Tarybos pirmininkui v. s. A. Saulaičiui, Pirmijai, Tarybai, Seserijos Vyr. Skautininkei s. Milukienei, Brolijos Vyr. Skautininkui P. Moliui ir ASS Vadijos Pirmininkui s. L. Griniui. (Red. pastaba: mūsų bendradarbė kitam kartui ruošia platesnį suvažiavimo reportažą).

★ **Gera naujiena skautininkams-ėms,** norintiems dalyvauti Studijiniame Suvažiavime Clevelande spalio 31—lapkričio 1. Papildomai patyrėme, kad numatytame Liet. Skautų S-gos aukščiausios vadovybės suvažiavime (apie kurį jau keletą kartų rašėme) yra nevaržomas dalyvavimas ir kitų skautininkų-ių, šiuo metu vadijoms nepriklausančių. Norint įsiregistruoti, reikia bent ligi spalio 5 d. susisiekti su artimiausiu tuntininku, ar rajono vadija, ar tiesiog su Vyriausiais Skautininkais.

★ **Cihcagos ramovėnai stoja į talką "Skautų Aidui".** Chicajau apmetė keletą planų papildomoms "Skautų Aido" lėšoms sutelkti ir padėti administracijai pravesti "Skautų Aido" platinimo vajų. Sudaromos atskiros komisijos pasirinktiems uždaviniams.

Jau išryškėjo ps. Danos Kurauskienės vadovaujamos komisijos užmojai. Lapkričio 7 d. komisija ruošia linksmavakarį, kurio visą džiaugsmą (ir pelną) skiria "Skautų Aidui". Salė jau yra (69 ir Claremont), belieka vaišių, programos ir muzikos rūpesčiai.

★ Clevelandas su vasara atsisveikino bendru laužu. Rugsėjo 18 d. Clevelando "Pilėnų" ir "Neringos" tuntai palydėjo vasarą ir pasitiko rudenį gal paskutiniuoju tikruoju laužu, nes rūsti gamta jau verčia kurti improvizuotus laužus salėse. Šio laužo nuotaika buvo ypač pakili, matant suvažiavus net 250 dalyvių: skautų, skaučių, tėvelių, bičiulių.

Laužas įvyko prie Chagrin Reserv. Metropolitain parke.

V. Bac.

★ **Sesės Laimos laiškutis "Gintaro" mokyklos dalyvėms.**

"Mielos Sesės. Artėja jūsų pačių nustatytas terminas, 1971 m. vasario 16 d., atlikti Gintaro vadovių mokyklos teorinę dalį. Kad rašto darbas neužsiliktų paskutinei dienai, raginu visas griebti plunksnas ir atsakyti į išrinktus klausimus.

Rašto darbą prašau siųsti man, Laima Kiliulienė — 51 Torrey St. Dorchester, Mass. 02124. Sėkmės. Sesė Laima."

★ Apdovanotas bičiulis Howard Beudette. Mes savo tarpe "Perkūno"-stovykloje turėjome antros kartos lietuvį Howard Beudette. Jo vedama virtuvė jau keletą metų maitina skautus taip gerai, kad visame Atlanto rajone apie tai yra žinoma.

Čia ištrauka iš Vyriausio Skautininko įsakymo Nr. 13, kuris buvo paskirstytas "Perkūno" stovykloje:

"Lietuvių Tautos šventės proga gilų patriotą ir nuoširdų lietuvį Howard Beudette už jo ilgą ir nuolatinę paramą "Nevėžio" tunto skautams ir didelį darbą Atlanto Rajono "Trakų" ir "Perkūno" stovyklose apdovanoju Ordinu Už Nuopelnus su rėmėjo kaspinu. Linkiu ir toliau padėti mūsų skautiškam, lietuviškam jaunimui. Budėkime! v. s. P. Molis, LSB V. Skautininkas".

Šis ordinas p. Beudette buvo įteiktas stovyklos uždarymo iškilmių metu.

"Perkūno" stovykla vyko rugpiūčio 30—rugsėjo 7 Spencer, Mass., 4 H stovyklavietėje.

Stovyklai vadovavo s. M. Subatis, Atlanto Rajono Vadas. Bolių viršininkas — ps. G. Surdėnas, kuriam talkino atskirų pastovyklių viršininkai: skautų vyčių — ps. K. Matonis ir vilkiukų — s. v. sl. A. Špakauskas.

Seserims vadovavo ps. B. Zdanienė su savo pagalbininkėmis: paukštyčių pastovyklės virš. ps. A. Saimininkienė, skaučių ps. D. Surdėnienė, vyr. skaučių — seselė vyr. sk. D. Keblinskaitė ir vyr. sk. A. Palubeckaitė ir židiniečių — s. R. Molienė. Š. P.

Savo naminę vaistų spintelę reikia nepaprastai švariai ir tvarkingai užlaikyti, kaip šiame vaizdelyje parodyta: išimti visas bonkutes ir nuplauti lentynas; patikrinti visus užrašus, kad nejvyktų klaidų, nes vaistų sumaišymas gali būti fatališkas. Patikrinti, kokių vaistų trūksta ir juos papildyti, kad būtum bet kokiam netikėtumui pasiruošęs.

CLEVELANDO ATSISVEIKINIMAS SU VASARA

Paskutinį laužą uždega: priekyje — Kastytis ir Eglė Giedraičiai, toliau — s. v. V. Stoškus ir s. N. Kersnauskaitė.

V. Bacevičiaus nuotr.

JUNGTINĖS SKILTYS "AŽUOLO" IR "GINTARO" MOKYKLOSE

lauko virtuvėse gamina maistą abiejų stovyklų bendriems pietums.

Č. Kiliulio nuotr.

Who is this lady?

A. Little Orphan Annie.
B. The Jolly Green Giantess.
C. The Statue of Liberty.
D. Mae West.

If you picked anything other than C, well, you're in a whole lot of trouble.

Sure, you probably picked the Statue of Liberty. Everybody knows who she is and what she stands for.

Or do they?

It's amazing how many of us take this proud lady of the New York Harbor for granted.

We should know that her proper name is "Liberty Enlightening the World." That she symbolizes the triumph of freedom over tyranny. That she is a declaration of our independence.

Of course, we need more than statues to remind us of our freedom. We need action, by each and every one of us.

And that's where U. S. Savings Bonds come in. They help preserve that thing called freedom.

They help make this country of ours economically stronger to tackle some of the problems that face us.

And, buying Savings Bonds can be easy and automatic. All you have to do is join the Payroll Savings Plan where you work, or the Bond-a-Month Plan where you bank. And then you can sit back and forget 'em while the money piles up.

So think about the freedoms we enjoy. And think about U. S. Savings Bonds as a way to keep us free.

As for Miss Liberty, well, when you're in New York go up and see her sometime.

If they're lost, stolen, or destroyed, we replace 'em.

Take stock in America

Buy U.S. Savings Bonds & Freedom Shares

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

Ką lietuvių radijas duoda ir ką turėtų duoti

Clevelando Tėvynės Garsų radijo vedėjo J. Stempužio pranešimas, skaitytas Bendruomenės, spaudos ir radijo simpoziume 1970 rugsėjo 19 Taboro farmoj

Neištesėti pažadai

Pirmajame spaudos ir radijo atstovų suvažiavime buvo kalbėta ir žadėta išleisti gerą Lietuvos himno ir giesmės Lietuviais esame mes gimę plokštelę. Tasai suvažiavimas vyko 1964 metais. Praėjo šešeri metai nuo suvažiavimo, dvidešimt penkeri metai gyvo imigrantiško gyvenimo ir penkiasdešimt metų nuo Nepriklausomybės paskelbimo, o pagrindinės savo tautos giesmės ir valstybės himno reprezentacinės plokštelės neturime. Jos reikalingumo nei aiškinti nesinori. Lietuvos trispalvė, valstybės herbas, himno plokštelė ir žemėlapis turi būti ne tik kiekvienoje lietuviškoje mokykloje, Bendruomenės apylinkės valdyboje, bet ir kiekvienoje šeimoje. Visa tai taip pat reikalinga reprezentuojantis svetimųjų tarpe ir minint įvairias šventes. Kai Vlikas pradėjo transliuoti radijo programą iš Filipinų, visur buvo ieškoma Lietuvos himno. Pagaliau, padėtį išgelbėjo senas, 1954 metais Čiurlionio ansamblio koncerto metu padarytas, himno įrašas magnetofono juostoje. Tai geriausias turimas įdainavimas su simfonijos orkestru.

Štai kodėl suvažiamų ir konferencijų nutarimais tik dalinai galima remtis. Nutarimai dažniausiai dūli protokolų knygose, ir pažadai lieka neištesėti.

Lietuvių radijo programos

Iš viso laisvajame pasaulyje yra 31 radijo ir viena televizijos programa. JAV ir Kanadoje 18, Pietų Amerikoje 4, Australijoje 1, JAV anglų kalba 3 (Clevelande Baltic Echoes, Philadelphijoje Amber Coast ir Seton Hall universitete). Vliko išlaikomos 3 programos (Madrido, Manilos ir Vatikano), kitų valstybių kontrolėje — 2 (Amerikos balsas ir Romos radijas). Chicagoje veikia viena ir vienintėlė lietuvių televizijos programa.

Visų šių programų sąrašas, transliacijų laikas ir bangų ilgis turėtų būti kartą savaitėje skelbiamas mūsų dienraščiuose, o savaitraščiuose bent kartą per mėnes. Jeigu čia susirinkęę vyr. redaktoriai pritartų, mielai sutikčiau tokį sąrašą paruošti.

Radijas apskritai

Visiems žinoma, kad radijo bangos yra padalintos biznio teritorijomis, o šios dar kontroliuojamos transliacijų laiku ir bangų stiprumu. Pvz. yra stočių, kurios veikia ištisą parą, pusę paros, nuo saulės patekėjimo iki saulėlydžio. Dėl šių priežasčių mes negalime girdėti gretimųjų ir tolimųjų miestų lietuvių radijo programų.

Atskirų kolonijų korespondentai labai šykščiai informuoja mūsų laikraščius apie radijo programų transliacijas. Dažnai korespondencijose smulkmeniškai minimi nereikšmingi dalykai, bet užmirštama paminėti įdomų radijo koncertą, jaunimo valandėlę, paskaitą ar draminį vaizdelį.

Taigi, neturėdamas nei spaudos informacijų apie radijos valandėles, nei tiesioginių žinių, net neįstengsiu ieškoti kokio nors bendro radijo transliacijų vaizdo.

Apskritai, radijas yra menas, amerikietišku žvilgsniu — biznis, o lietuvišku — veiksnys. Palyginus su spaudos amžiumi, radijas yra jauna "penktosios kolonos" (Fifth Estate) narė, vos penkiasdešimt metų amžiaus. Europos radijas tebesilaiko principo perduoti klausytojams kultūros produktą, Amerikos radijo sistema perduoda žmogų, programos orientuotos į klausytoją, į jo pageidavimus. Lietuviškas radijas, žinoma, yra europiniu principu vedamas — perduoti tautinės kultūros vaisius, informuoti (visada pozityviai!) apie mūsų veiklą, pabrėžti svarbą mūsų politinių veiksnių, kelti tautinį sąmoningumą. Kadangi lietuviškojo radijo klausytojai yra homogeniška žmonių grupė, tai didelių problemų sudaryti eilinę programą nėra. Tiems, kurie programų neklauso, pvz. universitetų studentai, mes nieko negalime padaryti, nes mūsų programos jų pasaulin nepataiko ir, tur būt, net nėra galimybių juos pasiekti. Mes, radijo vedėjai, esame konservatoriai.

Grojame plokštelėse "užkonservuotą" muziką, jaunoms ir dar gi kritiškoms mintims neleidžiame pasisakyti, nes bijome netekti rėmėjų. Žodžiu, gyvename konservatizme ir ekonomiškame terore.

Ką radijas duoda

Šiame simpoziume man tenka kalbėti apie tai, ką Clevelando lietuvių radijas duoda. Tėvynės Garsų programos pirmasis pusvalandis skiriamas lietuviškos muzikos koncertui. Jis kartais yra specifinis — tik liaudies muzikos ar originalios kūrybos, choro ar tik solisto.

Pvz. vakar buvo transliuotas Lietuvos valstybinės operos solistų koncertas. Dažniausiai pamaišoma vokalinė ir instrumentalinė muzika, liaudies ir originalioji kūryba. Žinoma, yra radijo programų, kurios maišo ir kitaip. Viena daina Čiurlionio ansamblio, antroji Aurelijos romansas, trečioji Baro arija iš Pajacų, gi ketvirtoji lietuviška polkutė. Tai blogo skonio muzikos kratinys, kurio radijo programose visiškai neturėtų būti. Pirmajam pusvalandžiui praėjus, seka pasaulinės žinios ir lietuvių veiklos kronika. Pasaulines žinias redaktorius paprastai paruošia iš radijo stotyje esančių teletypo paskutiniųjų žinių laidų bei tos dienos amerikiečių spaudos.

Lietuvių veiklos kronika redaguojama iš lietuviškos spaudos, Vliko Eltos biuletenių ir okupuotos Lietuvos žinių. Turiu vieną klausytoją Clevelande, kuris reguliariai klausosi Vilniaus radijo transliacijų užsienio lietuviams. Jis mane visada painformuoja, kai išgirsta kokią svarbią naujieną. Antrasis pusvalandis skiriamas pramoginei muzikai, komerciniams skelbimams ir Clevelando lietuvių kronikai. Specialiai, bet nereguliariai paruošiamos jaunimo, moters pasaulio, išskirtinių įvykių programos, keliaujančio mikrofono reportažai. Pastarieji tai įvykių apybraižos, pasikalbėjimai su tų įvykių dalyviais, organizacijų vadovais. Štai būtų ir viskas. Bet toks darbas vistiek yra labai aprėžtas, daromas vieno žmogaus abiejomis rankomis, o jos tikrai nepajėgia apimti svarbių mūsų gyvenimo sričių, daug ko nespėja padaryti, daug ko net nepasiekia. Visdėlto tokia programa, kad ir turinti trūkumų, yra svarbus vienos kolonijos veiksnys.

Ką radijas turėtų duoti

Svarbiau vis dėlto kalbėti apie tai, kaip galima būtų pajvairinti ir praturtinti programas. Gera informacija apie visos lietuvių išeivijos veiklą būtina. Kadangi radijo informacijos tinklo nėra, tai reikia skaityti visą lietuviškąją spaudą. Manau, kad laikraščių leidėjai mums galėtų padėti. Radijo programoms, kurios tokias žinias reguliariai skelbia, leidyklos galėtų veltui siuntinėti savo laikraštį, o radijos paminėtų, kad žinios yra iš to ir to laikraščio.

Gi atėjus prenumeratorių vajui, radijo programos mielai pagarsintų vajų savo vietovėse, galėtų perduoti redaktoriaus žodį ar pasikalbėjimą. Knygų leidyklos radijams visai nesiunčia savo leidinių, o apsimokėtų siųsti. Radijas mielai lietuvišką knygą parecenzuotų ir eilėje programų ją veltui pagarsintų. Šiais atžvilgiais vienintelė Lietuvių dienų žurnalo leidykla gražiai bendradarbiauja su radijo programomis.

Radijo muzika. Dėl muzikos tai siūlau, kad grotume tik lietuvių liaudies muziką ir lietuvių kompozitorių kūrinius. Na, dar operų ir kitą rimtą pasaulinę muziką, atliekamą mūsų menininkų. Žinoma, klausytojai labai mėgsta pramoginę muziką — rusiškus, itališkus, vokiškus romansus, švelnius, išglostytus, kalbančius apie pavasario žiedus ir meilę. Čia jau reikėtų amerikoniškai galvoti — publika nori, tai reikia ir duoti. Betgi duoti su saiku.

Jeigu visoje išeivijos veikloje mes angažuojamės lietuviškai kūrybai ir jeigu tai yra mūsų gyvenimo esmė ir gyvybė, turime visa širdimi prisiglausti prie savo liaudies muzikos ir lietuvio kompozitoriaus kūrybos.

Okupuotos Lietuvos apžvalgos. Negalima atsiskirti nuo savo krašto, jo žmonių gyvenimo ir jų darbų. Negalime taip pat nežinoti, ką Maskva ir jos pastatyti žmonės daro ir ketina Lietuvoje daryti. Tokios žinios turėtų būti redaguojamos centriniame informacijos biure, ten įkalbėtos į juostas ir sindikuotos visoms radijo stotims. Ką pavieniui mes darome, tai labai fragmentiška. Vliko Eltos biuletenis nedaug skelbia radijui tinkamų žinių. Jos skirtos spaudai, todėl tenka perredaguoti. Pastebėta, kad išeivija labai domisi Lietuvos gyvenimu.

Dramatizuotos apybraižos. Patirta, kad klausytojas sudominamas, kai istorijos faktai, etnografiniai ir net geografiniai vaizdai pristatomi dramatizuota forma, dialogu, pailiustruojami asmens gyva tarme, etnografinei sričiai būdinga daina. Apskritai mūsų tėvynės istorinius įvykius, jų dalyvius bei vietoves per radiją reikėtų pristatyti ne paskaitos forma, bet dramatizuotomis apybraižomis.

Daug medžiagos rasime B. Kviklio keturtomėje Mūsų Lietuva, Daukanto, Biliūno, Krėvės, Putino, Žemaitės ir kituose veikaluose. Čia jau yra pritaikomosios kūrybos sritis. Mūsų rašytojai galėtų labai daug radijams padėti, jeigu imtųsi šio darbo. Juo galėtų pasinaudoti ir lietuviškosios mokyklos. Per mikrofoną į mus kalbėtų pavaizdinti tautos istorijos įvykiai, piliakalniai, rašytojų sukurti personažai. Tokios programos klausysis ne tik vyresnieji, bet ištemps ausį ir jaunimas.

Humoras. Būtų neblogai ir koks Pupų dėdė ar Vitalis Žukauskas kartais išgirsti per radiją, bet humorui ir satyrai kažkaip stokojame talento. Visuomenė gi nežmoniškai jautri nevykusiam humorui.

Radijo pranešėjai. Nedaug jų yra, dar mažiau atsiranda iš jaunosios kartos tarpo. Pranešėjas — visažinis žmogus. Gerai mokąs kalbą, gražų balsą turįs, muziką suprantąs, žinias galįs redaguoti, pasikalbėjimą ar reportažą paruošti ir t. t. Radijo pranešėjui reikalingų žinių galima įsigyti praktiškai dirbant radijo programoje. Tačiau būtų gera, kad pedagoginiuose lituanistikos kursuose būtų įsteigtas radijo pranešėjų kursas.

Gal čia ir per ambicingas užsigeidimas, bet toks kursas galėtų būti sujungtas su žurnalizmo ar spaudos kursu.

Apie Vilniaus radiją ir mūsų fondus

Pasklaidžius Vilniaus radijo programų tvarkaraštį, vienos savaitės dienos statistika tokia: 10 valandų skiriama muzikai, 4 valandos 30 minučių komunistinei indoktrinacijai politikos ir žemės bei pramonės ūkio klausimais, 2 valandos 30 minučių žinioms, 1 valandą mokyklų jaunimui. Žodžiu, per parą Vilniaus radijas veikia 16 valandų. Iš 2 valandų 30 minučių skirtų žinioms 70% transliuojama iš Maskvos rusų kalba. Dar įdomiau, kad iš 10 valandų muzikinės programos tik 8.3%, t. y. 50 minučių skiriama grynai lietuvių liaudies muzikai ir lietuvių kompozitorių kūrybai. Visa kita dienos muzikinė programa, kuriai tenka likusios 9 valandos ir 10 minučių, sudaryta iš Sovietų Rusijos ir kitų sovietinių respublikų bei komunistinėje įtakoje esančių tautų muzikos ir estradinės muzikos.

Mūsų lietuviškoji bendruomenė dar abejoje, ar reikia radijo valandėles remti, gi fondų valdovai sėdi ir svarsto, ar verta išleisti Lietuvos himno plokštelę, Čiurlionio ir Dainavos ansamblių, kitų žymesniųjų chorų ir solistų įdainavimus, tautinių šokių muziką, Lapinsko, Kačinsko, Jakubėno, Gaidelio, Budriūno, Banaičio ir kitų kompozitorių kūrinius. Maskvos raudona akis budriai seka Vilniaus radiją. Padėčiai užtrukus, jūs manote, kad 8% autentiškos tautinės lietuvių muzikos atsilaikys prieš 92% slaviškos ir estradinės, Deja, mūsų kūrėjo mintis bus užgožta svetimąja įtaka.

Tad, ką daryti? Kokių nors konkrečių pasiūlymų neturiu. Lieka paprastas patarimas — išsiskirstyti ir dirbti. Ir netrukdyti, o padėti tiems, kurie dirba.

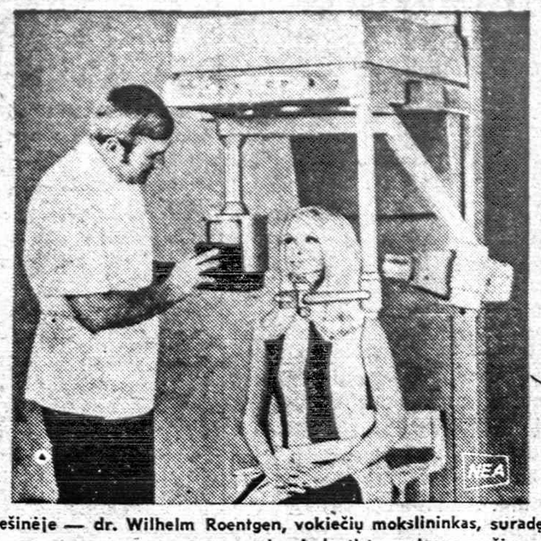

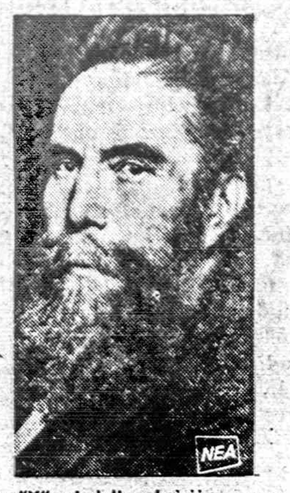

Dešinėje — dr. Wilhelm Roentgen, vokiečių mokslininkas, suradęs "X" spindulius, kairėje — moderni dantisto rentgeno mašina.

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITUS SKAITYTI NAUJIENAS

Prof. Vaclovo Biržiškos

SENŲJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA

Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 psl. Abu tomai minkštuose viršeliuose parduodami už $4.00, o kietuose viršeliuose už $6.00.

Abi knygas gausite, jei pinigus pasiųsite tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI
YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozą Adomaitį - Dėdę Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir pasiskaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuvis galėtų žiemos pasiskaitymams nupirkti Antano Rūko parašytą Vienišo Žmogaus Gyvenimą - Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžiugins kiekvieną, kas jį atsimena ir pažinojo, o naujiesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo A. Rūko lengvas, vaizdus gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išeivių šviesuolių gyvenimu ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaičio - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIENŲ" ADMINISTRACIJOJE

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

— Sek pasaką, mamyte,
Apie senus laikus,
Kai aitvarai ir laumės
Skrajojo po laukus...

S. Petersonienė

Poezija ir pasakos yra vaikų mėgstami ne mažiau kaip žaidimai ar krykštavimai. Naujienose galima gauti šių perlų ir žemčiūgų mūsų mažiesiems bei jaunimui:

1. **Antanas Baranauskas, ANYKŠČIŲ ŠILELIS.** Didelio formato, spausdinta stambiomis raidėmis, dail. P. Lapės gausiai iliustruota. Puikus leidinys, kietais viršeliais, spalvotu aplanku, kainuoja 5 dol.

2. **Vanda Frankienė-Vaitkevičienė, ŠOKOLADINIS KIŠKELIS,** pasaka mažiesiems. Jūratės Eidukaitės iliustruota. Didelio formato, 24 psl., gražus leidinys. $1,50.

3. **A. Giedrius, MURKLYS,** 24 apysakaitės vaikams. Dail. V. Simankevičiaus iliustruota, 130 psl., $1,80.

4. **Stasė Vanagaitė-Petersonienė, LAUMĖ DAUMĖ.** 17 eilėraščių, kaip pasakų, apie paslaptingąsias laumes Tėvų Žemėje. Labai gražus leidinys, didelio formato, kietais viršeliais, gausiai dail. J. Kiburo iliustruota, 64 psl., kaina 5 dol.

5. **Maironis, JAUNOJI LIETUVA,** poema. 118 psl., $1,00.

6. **Tyruolis, TEN, KUR NEMUNAS BANGUOJA.** Skaitymai, gramatika, tėvynės pažinimas, dainos. Gausiai iliustruota, kietais viršeliais, 217 psl. Labai tinkama vaikams, kur nėra lituanistinių mokyklų. $3.00

7. **Juozas Švaistas, ŠAUNUS PENKETUKAS,** apysakaitės, kaip pasakos vaikams iš jų gyvenimo, svajonių ir žygių. Iliustruota dail. Z. Sodeikienės. Didelio formato, kietais viršeliais, puikus 77 psl. leidinys. $3.00.

8. **Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI,** mitologijos posmai. Eiliuoti padavimai, legendos ir pasakos — kaip senovės lietuviai ir žemaičiai bendravo su savo dievais, 54 psl., $1.00.

Nedaug kas žino, kad didysis Aukštaičių krašto ganytojas vysk. A. Baranauskas parašė Anykščių Šilelį, įrodyti nutautėjusiai šviesuomenei lietuvių kalbos lankstumą poezijoje... Pamatykime ir šiandieną, kad tai jam pavyko. Apsižiūrėkime, ar šių laikų mūsų jaunieji nepervertina TV ekranuose nušlifuotos svetimos kalbos, savosios nenaudai. Visi čia paminėti poetai ir rašytojai savo kūriniais toli pralenkia pigių išsireiškimų kasdieninius artistus, sukurdami žodžių žaisme samoningus ir labai prasmingus vaizdus bei nuotaikas sielos gelmėse, liekančius visa amžių.

NAUJIENOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608.

Jau išėjo seniai laukta
Juozės Vaičiūnienės knyga
TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina $2.00.
Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.
Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.
Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:
NAUJIENOS,
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirma, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, nešą nuošimčius nuo mėnesio pirmos.

6% PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF $5,000. OR MORE, 2 YEAR MATURITY

5% UNIVEST TAUPYMO SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai Apdrausti iki $20,000.

UNIVERSAL
SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
1800 So. Halsted St Chicago, Ill. 60608
VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS
Įsteigta 1923 metais Tel. 421-3070
Įstaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-4100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
In Chicago $20.00 per year, $11.00 per six month, $6.00 per 3 months. In other USA localities $18.00 per year, $10.00 per six months, $5.00 per three months; Canada $20.00 per year; other countries $21.00 per year.

10 cents per copy, 10 c. on Saturday

Dienraščio kainos:
Chicagoje ir priemiesčiuose
metams ... $20.00
pusei metų ... $11.00
trims mėnesiams ... $6.00
vienam mėnesiui ... $2.00
Kitose JAV vietose:
metams ... $18.00
pusei metų ... $10.00
trims mėnesiams ... $5.00
vienam mėnesiui ... $1.75
Kanadoje:
metams ... $20.00
pusei metų ... $11.00
vienam mėnesiui ... $2.00
Užsieniuose:
metams ... $21.00
pusei metų ... $11.00
vienam mėnesiui ... $2.50

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Nasserio mirtis ir Vidurio Rytai

Netikėta Egipto prezidento Gamal Abdel Nasserio mirtis sujaudino pasaulį ir sukėlė baimę, kad Vidurio Rytuose padėtis gali labai pasikeisti.

Mirtis Nasserį ištiko po to, kai jo sukviesti arabų valdovai suvažiavę į Kairą pasitarti dėl įvykusio civilinio karo Jordane, pradėjo skristytis po pasirašymo sutarties su partizanais paskelbti mūšių paliaubas.

Nasseris arabų pasaulyje suvaidino nepaprasti svarbų vaidmenį. Prieš penkiasdešimt dvejus metus jis gimė Aleksandrijoje. Studentaudamas jis vadovavo demonstracijoms ir riaušėms, kurios buvo nukreiptos prieš anglus, tuolaikinius Egipto okupantus. Baigęs karo mokyklą, jis tarnavo armijoje, kur suorganizavo vadinamąjį "laisvų karininkų" sąjūdį. Kai karalius Farouk pasimojo tą sąjūdį likviduoti, tai Nasseris įvykdė perversmą ir privertė karalių pasitraukti iš sosto. Tokiu būdu Egipto monarchija, kuri išsilaikė apie penkis tūkstančius metų, buvo likviduota. Tai įvyko 1953 m.

Pirmasis Egipto prezidentas buvo generolas Naguib, kurį rėmė Nasseris. Vėliau tarp jų prasidėjo nesantaika, kurios pasekmėje Naguib Revoliucinio komiteto buvo pašalintas. Dėl krašte įvykusių neramumų susidarė pavojus ir Nasseriui. Aleksandrijoje, kai jis sakė kalbą, buvo pasikėsinta jį nužudyti. Jis išliko gyvas, nors į jį buvo paleista aštuoni šūviai. Pravestomis žemės reformomis jis pasidarė tiek populiarus, kad prezidentu buvo išrinktas beveik šimtu nuošimčiu balsų.

Pasižymėdamas nepaprastu iškalbingumu ir drąsa, jis tiesiog žavėjo arabus. Jie nenustojo jo garbinę net ir po to, kai jis darė nepaprastai dideles klaidas, nuo kurių skaudžiai nukentėjo visas kraštas.

Didžiausios jo klaidos buvo karai, kuriuos jis faktiškai išprovokavo. Sakysime, 1956 ir 1967 metų karai, kai Egiptas prarado didelius plotus žemės ir jo karo jėgos buvo sutriuškintos.

Atrodė, kad po tokio didelio smūgio Nasseris neišsilaikys ir bus pašalintas. Tačiau nieko panašaus neatsitiko: po kurio laiko jis ne tik atsigriebė, bet tarp arabų pasidarė dar labiau populiarus negu anksčiau. Jei tą savo populiarumą jis būtų panaudojęs pašalinimui įtampos Vidurio Rytuose, tai, galimas daiktas, kad dabar nebūtų susidariusi tokia pavojinga padėtis, kuri grūmoja visam pasauliui.

Reiškiama nuomonė, kad Nasseris paskutiniu laiku tą pavojų suprato ir todėl buvo pradėjęs daryti žygius susitarti su Izraeliu. Tas faktas, kad jis priėmė Amerikos pasiūlymą sulaikyti karo veiksmus ir pradėti derybas dėl taikos su Izraeliu, lyg patvirtina tą jo nusistatymą.

Nors paskelbtos paliaubos ir nebuvo labai sklandžios (Izraelis kaltino Egiptą pažeidimu susitarimo), tačiau vis dėlto mūšiai neatsinaujino ir buvo tikimasi, kad taikos derybos pagaliau prasidės. Su Nasserio mirtimi ta viltis išbėso. O tai dėl to, kad bent šiuo tarpu nėra numatomas kitas asmuo, kuris galėtų pavaduoti Nasserį, užpildyti jo paliktą spragą.

Šiaip ar taip Nasseris sugebėjo prilaikyti kraštutinius arabus, kurių svarbiausias tikslas yra sunaikinti Izraelį. Kaip vėliausi įvykiai rodo, su juo skaitėsi net partizanai. Kas bus dabar — tai labai didelis ir labai opus klausimas. Net Izraelio vadai, kurie nejautė didelės meilės Nasseriui, ir tie reiškia didelį susirūpinimą bei būkštauja, kad dabar su arabais bus daug sunkiau susitarti.

(Tęsinys)

Antrąją suvaziavimo dieną V. Alantas pasveikino vienintelę konferencijos dalyvę — moterį — p. Zuzaną Juškevičienę. Ši, atsilygindama, pasiūlė suvaziavimui formuluoti kai kurias mintis, padaryti lyg nutarimus. Taip ir buvo padarta. Z. Juškevičienei buvo pavesta pasiūlyti, ką ji laiko formuluotinu. Ji pasiūlė:

"Lietuvis žurnalistas praeityje budėjo, dirbo dėl Lietuvos laisvės, jis yra pasiryžęs ir ateity savo plunksna kovoti už tautines — kultūrines aspiracijas, už Lietuvos laisvę. Lietuvių Žurnalistų sąjunga imasi uždavinio dėti pastangas įvesti žurnalistikos kursą į Aukštesniąsias lituanistines mokyklas jauniems žurnalistams parengti. Lietuvių Žurnalistų s-gos suvažiavimas, besirūpindamas žurnalistinio prieauglio reikalu, nutaria parengti ir išleisti žurnalistikos vadovėlį. Praktiškai ši uždavinį paveda L. Ž. S. Centro Valdybai.

Suvažiavusiems jau pradėjus vienam ir kitam ploti ir taip reikšti pritarimą p. Juškevičienės rezoliucijoms, balso paprašė V. Rastenis. Jis pareiškė, jog norint kepti blynus, reikia turėti gerai užmaišytų miltų. Jei dvi paskutinės rezoliucijos kur kalbama apie žurnalistikos kursą ir apie vadovėlį, dar būtų galima "paversti blynais", tai pirmoji, dėl Lietuvos laisvės, kelia abejonių. Nesą tokiems blynams miltų. V. Rastenis paaiškino, kad dėl Lietuvos laisvės žmonės kovojo, kai dar nebuvo žurnalistų sąjungos, ta kova buvo savanoriška, be jokių rezoliucijų ir tik per laikraščius, ne per sąjungą. Jis rekomenduojąs "trečio blyno nekepti."

Po šio pareiškimo pasigirdo protesto balsai. A. Žiedas net piktokai pareiškė, kad "kas nori, gali rašyti į "Akiračius", o mes čia pasakykime savo poziciją". Pirmininkas pasiūlė tas rezoliucijas balsavimui ir jos buvo priimtos, dviem susilaikius, trisdešimčia balsų.

Paskutinę suvaziavimo dieną buvo gvildenami "klausimai ir sumanymai". Salėje pasirodė "Tėviškės Pastogės" Australijoj bendradarbė p. Ona Matutavičienė, iš Kanados — dr. M. Ramūnienė, LB JAV CV pirm. B. Nainys, Altos vice pirm. T. Blinstrubas, kuriuos visus pirmininkavęs pasveikino. Dr. M. Ramūnienė kreipėsi į visus autorius prašydama siųsti savo leidinių Kanados bibliotekoms, kur juos matys tūkstančiai kitataučių.

Buvo iškilę dar ir nesantaikų reikalai. Konferencijos sveikino dr. A. Butkus bandė papasakoti, kas vakar vyko už scenos. Jis nesistebėjo, kad žurnalistai jautriai žiūri į savo reikalus, kad kartais atsiranda dūmų, taciau incidentas turėjo būti ir buvo likviduotas. Abu priešininkai padavę viens kitam ranką, jis buvęs liudininkas. Todėl nesą reikalo daugiau aiškintis tais klausimais ir jis siūląs daugiau apie juos nekalbėti.

V. Alantas, nepastebėdamas daktaro noro nutraukti diskusijas ir ginčus dėl Čikagos — Centro dvikovos , truputį pataisė dr. Butkaus pareiškimą, sakydama, kad jis jau norėjęs baigti ginčą, bet A. Gintneris sakąs: "Nebaigta, karas!"

Dr. A. Butkus padėkojo pirmininkui, kad jis jį "padaręs melagiu".

J. Kaunas, gavęs balsą, papasakojo apie kurmio dorybę. Kurmiai, girdi, kad ir pykstasi, bet tylėdami.

Diskusijose dėl priklausymo tarptautinėms sąjungoms, dėl santykių su draugiškomis baltiečių organizacijomis, dėl priklausymo skyriams ar centrui ir dėl kitų klausimų kalbėjo: P. Toruta, kun. J. Vaišnys S. J., S. Pranckūnas, V. Kasniūnas. Suvažiavime nieko nekalbėjo: "Eltos Informacijų" redaktorius V. Alseika, Alfonsas Nakas, St. Garliauskas, A. Grinius, J. Gaižutis, kuris nekalbėjo, , bet daug fotografavo.

Pačioje pabaigoje dar iškilo įstatų klausimas. A. Budreckas apgailestavo, kad suvažiavimas negalėjo apsvarstyti statuto, jo panagrinėti, nes būtų iškilę kai kurių nelogiškumų. Jo nuomone, CV negali vadovauti centriniam skyriui. Nariai, kurių aplinkėje veikia skyrius, neturėtų priklausyti centriniam. Ten priklauso tik neaktyvūs nariai.

V. Alantas atkirto, kad Budreckas nedemokratiškai galvoja, nariai gali priklausyti kur tik jie patys pageiduoja. A. Budreckas atrėžė, kad priešingai. Alantas nedemokratiškai galvoja...

V. Alantas taręs baigiamąjį žodį paprašė visų sugiedoti Lietuvos himną, kas ir buvo padaryta, tuo baigiant trečiąjį Lietuvių Žurnalistų sąjungos suvažiavimą tremtyje.

Baigdamas savo išplėstą reportažą, noriu atsiprašyti gerbiamųjų kolegų, jei netyčiomis būčiau vieną ar kitą minti, pareiškimą ne taip nušvietęs, kaip jis buvo pareikštas. Reiškiu viltį, kad neteks su niekuo aiškintis ar ginčytis. Suvažiavimas savo tikslą pasiekė, buvo išsiaiškinta, susipažinta. Nariai geriau supras valdybos rūpesčius ir darbo sąlygas. Valdyba geriau suvoks, ko pageidauja nariai. Centro valdyba, šaukdama šį suvažiavimą, parodė pasitikėjimą savimi ir nariais. Nors konferencijoje dalyvavo tik 11% sąjungos narių, dalyvavusieji, maždaug atstovavo visų narių nuotaikoms. Paskutiniu žodžiu noriu pakartoti kolegos A. Nako "Naujienose" pareikštą mintį, kad CV yra pati geriausia, kokią tik šiame kontinente per 21-rius metus esame turėję. Nors atsimenant buvusias valdybas, gal, tai ir menkas komplimentas, vis tik jis nuoširdus ir pelnytas. Tegul Detroitas ir toliau aukojasi nedėkingam ir daug nervų kainuojančiom organizavimo darbui, o jei mes čikagoje kartais ir papykstame, tai tik... iš įpratimo, be blogos valios.

(Pabaiga)

A. Pužauskas

JAUTRI SIRDIS

Vieną rytą autobusas buvo pergrūstas. Šalia lango sėdėjęs keleivis staiga ėmė ir uždėjęs rankomis veidą. Šalia jo sėdėjęs kitas keleivis pasilenkė į jį ir paklausė:

— Ar tamsta sergi? Gal reikia kuo nors padėti?

— Ne, ačiū, nereikia, — atsakė paklaustasis. — Aš tik negaliu žiūrėti, kai moterys stovi.

● Silpni laikas progos pasitaikant; o stiprūs patys sau ją suranda.

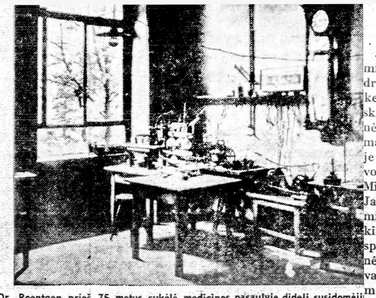

Dr. Roentgen prieš 75 metus sukėlė medicinos pasaulyje didelį susidomėjimą žinomų savybių" spindulį, kurį jis pavadino "X" vardu. Čia matome laboratoriją universitete, Bavarijoj, kur dr. Roentgen eksperimentavo.

PRISIMINUS

(Tęsinys)

Jau vietoje, mūsų "liaudies miškų" sekretoriuje, stipriai drumste nuotaiką įvairūs paskiri keitimai, dekretai, gandai, skundai, o kaip Miškų Pramonės Komisariate? Gerai žinoma, kad sovietinėje santvarkoje visur veikia renka iš Maskvos, taigi, ir Lietuvos Liaudies Miškų Pramonės Komisariate. Jau pradžioje 1941 metų už komisaro Glušausko nugaros sukinėjosi iš Maskvos atsiųstas specas — SSSR medžio pramonės liaudies komisariato atstovas draugas Ponomariov, žinoma, su Maskvos CK VKPB direktyvomis. Susiorganizavus Komisariatui, Ponomariov pradėjo eiti Miškų Liaudies Komisariato vicekomisaro pareigas ir, ylos maše napslėpsi, įsakymus, kuriais turėjo vadovautis Miškų Komisariatas, išleido ne komisaras Glušauskas, bet vicekomisar tovarišč Ponomariov. "Komisariato užkulisyje, rašė savo atsiminimuose to komisariato tarnautojas miškininkas M. Jameikis, buvo kuždama, kad komisariato vadovai nesutaria, nes Maskvos "svečiui" nedvipraesmiškai buvo priminto jo kompetencijos ribos". Taigi čia apie kompetencijos ribas tik Glušauskas galėjo kalbėti. Bet 1940/41 m. ir kitos svetimos pavardės — Maskvos kregždės — pradėjo čiulbėti Miškų Valdyboje.

"Mano pavardė Kac. Esu SSSR vyriausybės įgaliotinis miškų ūkio ir prekybos reikalams", jėjęs prisistatė Miškų Valdybos direktoriaus kabinete. Jo palydovu buvo Exportles'o atstovas miškų inžinierius Tarasov", rašė toliau M. Jameis kis. Lygiagrečiai su Kacu pasirodė ir kitas Maskvos įgaliotinis finansų srityje — draugas Solovečik. Po jo sekė VCSPS (visasąjunginis profesinių sąjungų centro) atstovas Gudkov ir daugelis kitų.

Miškų Pramonės Liaudies Komisariatas balandžio antroje pusėje kėlėsi į Vilnių. Prof. J. Kuprionis miškininkų spaudoje "Lietuvos Girių Mūžinai" pabrėžė, kad "tas komisariatas padarė teigiamai vertingą žygį, kad iš Kauno atsikėlė į senąją Lietuvos sostinę Vilnių, ko kiti nepadarė, išskiriant Sveikatos Komisariatą". Čia, karui prasidėjus, Jurgis, užuot su kitais komisariato įgaliotais atstovais patraukęs į Maskvą, pasiliko Vilniuje ir likęs nenusikaltęs savo kraštui ir žmonėms, laimingai išvengė visų galimų komplikacijų, kurios galėjo kilti po Pravėniškių. Rainių ir kitų enkavedistinių baisybių.

Nuo 1941 m. liepos 1 d. turėjo įvykti mūsų miškų administravimo santvarkos reorganizavimas, atseit Miškų Urėdijų ir Miškų Urėdų pavadinimų panaikinimas ir leschozų — miškų ūkių įsteigimas. Birželio 20 d. į Miškų Valdybą buvo pakviestas pas mane dirbęs nesenai baigęs Alytaus Miškininkystės Mokyklą girininkas be girinkijos Ž. ir jam buvo pranešta, kad nuo liepos 1 d. jis skiriamas Telšių Miškų Ūkio direktorium. Kas su miškų urėdu daroma — nieko nesakė. Birželio 22 d. iš ryto, taigi karui vos prasidėjus, parvėžti iš Maskvos naują patvirtintą projektą, išvyko Miškų Valdybos direktorius Kvedaras. Naują miškų ūkių projektą jis parvežė tik po trijų metų. Kad iki karui kilus nebuvo suspėta panaikinti Miškų urėdijas ir kad miškų urėdai išsilaikė Lietuvoje iki 1944 m. vasaros, tenka padėkoti Glušauskui, kuris pasirašyti projektą vilkinęs kiek tik galėdamas.

Per karą, per vokiečių okupaciją, per vasaras su Jurgiu ir vėl bitininkavome. Žiemą jis lankė Prekybos Institutą Šiauliuose ir baigė 3 kursus, o 1941 m. rudenį atsidūrėme Saksanijoje: aš miškininkų perenamojoje stovykloje Bastei. Jurgis prie Pirnos pas vokiečį ūkyje už bernų. Ūkyje draugo dirbo ir prancūzų kareivis belaisvis. Jie milžo karves, vežiojo mėšlą, arė dirvas, kol vieną die ną pasirodė raudonosios armijos gurguolė. Jurgiui beariant gurguolė sustojo ir atvilko į dirvą vos kojas bepavelkančių porą kuinų ir iškinkė iš plūgo Jurgio dičkius "saksus". Pama tęs "tovariščius" Jurgis tik "u-i, u-i" prancūziškai, o šie patapšnojo "komisarui" per petį ir: "horošo, horošo, tavarišč francūz, koni dobry!" ir nuvažiavo savo keliais.

Karlu su prancūzų kariais belaisviais pasisekė ir Jurgui "grįžti" iš Saksonijos į Prancūziją" — Vakarus. 1945 m. vasarą, žiūriu, per Bavarijos kaimą, kur buvau apsigyvenęs, spaudžia dviračio pedalus Jurgis! Koks mielas, netikėtas svetys iš "Telšių"! ... Seka didžių lūkesčių ir nusivylimų dziojimai po platųjį pasaulį. 1948 m. pabaigoje gaunu jau Olandijoje iš Jurgio laišką iš Leigh Greek, Australijoje.

"Mielas Prieteliau, rašė tame laiške, koks netikėtumas buvo gauti Tavo laišką! Galvojau rašyti, bet vis atidėliojau, kaž-kaip instinktyviai jaučiau, kad būsi jau iš Dillingeno išvykęs... Į Australiją išvykau balandžio 12 d., o Sydnėjų pasiekiau gegužės 14 d. Pabūvęs porą mėnesių pereinamoje stovykloje, buvau paskirtas į darbą Leigh Greeks rudosios anglies kasyklose...

Rugsėjo 12 d. išleidome pirmąjį lietuvišką laikraštį Australijoje — "Australijos Lietuvis". Kuklus tas mūsų laikraštėlis, bet geresnio esamose aplinkybėse nėra galima išleisti. Mat skaitytojų kiekis labai ribotas, nes išviso atvykusių apie 1500 1800 asmenų ir visi įkinkyti į darbą. Šiaip, bet darbas pradėtas, mūsų laikraštis, nors ir kuklus, Australijos lietuvių sutiktas su tam tikru entuziazmu, nes visi pasilūkę lietuviško, savo laikraščio.

Perskaitęs tavo laiškų mintimis nuklydau į žaliuosius miškus prie Telšių, kur atrodo, teko praleisti pačias maloniausias mano gyvenimo valandas... Kažin, ar jos bepasikartos kada nors. O taip norėtus: tartum traukte traukia kas į savąją Lietuvą pas savuosius, į savo miškus, kur bitelės dūzgia, mėlynas dangus su baltais debesčiais ir viskas, viskas taip miela širdžiai... Ir vis dėlto aš tikiu, kad turės ta valanda dar ateiti..."

Taip, mielas Jurgi, mes visi tikime, nes viltimi gyvename ir tik viltis mus ramina ilgesyje, skausmuose! Tu vykdei darbą, kaip rašė "Mūsų Pastogė", kuri jungė lietuvius ir niekada nepristėjai prie skaldančių tendencijų ar intrigų prieš atskirus asmenis". Taip darei Australijoje, taip ir Lietuvoje. Ilsėkis, mielas Jurgi, dabar Australijos eukaliptų pavėsyje

(Pabaiga)

A. T-nas

HELP WANTED

Linksmumo arba Hidesio valandoje gražiausios gėlės ir vainikai, antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ
GELĖS VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GRoovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOwnhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Susirinkimų ir parengimų PRANESIMAI

— Garsaus Vardo Lietuviaičių Draugystės 60-tų metų sukakties banketas ir šokiai įvyks sekmadienį, spalio 11 d., Vyčių salėje, (K of L Hall), 2451-55 West 47th St., Chicagoje. Pradžia 6 val. vak. Dėl rezervacijų arba bilietų skambinkite p. Jasaitis — telef. LA 3-1138 ar Naujienose pas Mrs. Austin.

— SLA 134-tos Moterų kuopos susirinkimas įvyks ketvirtadieni, spalio 1 diena Hollywood Inn salėje, 2417 W. 43rd St., Chicagoje, 7:30 val., vak. Malonėkite atsilankyti. Valdyba

— Krakiškių Draugiško Klubo pratostoginis susirinkimas įvyks sekmadieni, spalio 4 d. 2 val. p. p. Club Maplewood svetainėj, 4256 So. Maplewood Ave. Nariai prašomi atsilankyti, nes yra svarbių reikalų aptarti.
Eugene Strungys, nut. rašt.

— Upytės Draugiško Klubo susirinkimas įvyks penktadieni, spalio 2 d. 8 val. vak. Talman Hall, 4500 So. Talman Ave. Visi nariai ir narės kviečiami dalyvauti šiame susirinkime, nes yra daug reikalų aptarti. Po susirinkimo bus vaišės.
A. Kalys, rašt.

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6045 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŽIAUSIOS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
Laidotuvių direktoriai:
DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

EMILIJA PAŠKAUSKAS

Mirė 1970 m. rugsėjo 27 d., 10:15 val. vakaro, sulaukus senatvės. Gimusi Lietuvoje, Degučių parap., Žaliųjų kaime.

Amerikoje išgyveno 60 metų.

Paliko nuliūdę: duktė Emily Yocius ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Priklausė SLA 313 kuopai.

Kūnas pašarvotas P. J. Ridiko koplyčioje, 3354 So. Halsted St.

Ketvirtadieni, spalio 1 dieną 8:30 val. ryto bus lydima iš koplyčios . Šv. Jurgio parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Lietuvių Sv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Emilijos Paškauskas giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Duktė, giminės.

Laidotuvių Direktorius Povilas J. Ridikas, Tel. YA 7-1911.

NARIAI:
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Associacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE
PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572
BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1007
STEP. C. LACK IR SŪNŪS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401
P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911
GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139
VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI
SKELBKITĖS NAUJIENOSE

A. A.

ANTON PETKUN

Gyv. 3800 W. 70 Place

Mirė 1970 m. rugsėjo 28 dieną, 1:30 val. popiet, sulaukęs 74 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Vilniaus mieste.

Amerikoje išgyveno 57 metus.

Paliko nuliūdę: žmona Mary (Laurenskaitė), dvi dukterys — Jane Foley, žentas James, Ruth Rachunas, žentas Joseph, sūnus Leonard, marti Jeanne, 7 anūkai, dvi švogerkos — Helen Hamosūnas, jos vyras Peter ir jų šeima ir seselė vienuolė Kazimierietė M. Bernice, švogeris Tony Laurence, jo žmona Anna ir jų šeima bei kiti giminės, draugai ir pažįstami. Lietuvoje liko 2 broliai.

Trečiadienį, 3 val. popiet kūnas buo pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st Street.

Penktadieni, spalio 2 dieną 9:00 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Šv. P. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Lietuvių Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Anton Petkun giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Žmona, dukterys, sūnus, giminės.

Laidotuvių Direktorius Donaldas Petkus. Tel. 476-2345.

IGNAS STAŠKŪNAS

Gyveno ilgą laiką Roselande

Mirė 1970 m. rugsėjo 28 d., 3:40 val. ryto, sulaukęs senatvės. Gimęs Lietuvoje, Ukmergės apskr., Siesikų valsč., Meiliūnų kaime.

Amerikoje išgyveno 61 metus.

Paliko nuliūdę: duktė Janet Simonato, žentas Dante, 4 anūkai — Janet Meekma, jos vyras Nicholas, Anthony, Victoria ir Jargel Simonato, du proanūkai — Allen ir Karen Meekma, giminaičiai — Antanas Kavaliauskas bei jo šeima ir a. a. Stellos Baranauskas šeima, taip pat kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Velionis buvo a. a. Kazimieros vyras.

Priklausė LDS 139 kuopai, LLD 79 kuopai, Roselando lietuvių kultūros klubui, Roselando lietuvių žemaičių klubui, West Pulman Civic klubui, Cicero ir Brighton Parko našlių ir našlių klubui, Mildos rėmėjų ir Roselando Aido choro rėmėjų draugijoms.

Kūnas pašarvotas Leonard koplyčioje, 10821 So. Michigan Ave.

Ketvirtadieni, spalio mėn. 1 dieną 10:00 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines.

Visi a. a. Ignio Staškūno giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Duktė, giminės.

Laidotuvių Direktoriai Leonardas Bukauskas ir Sūnus. Telefonas CO 4-2228.

IRENA JOERG

KELIONĖ Į AMERIKĄ

3

Tik Simas nejuto pavasario. Nei savyje nei aplinkoje. Agnė dažnai atnešdavo pavasario gėlių, kurias ji kartu su prancūzų vaikais priskindavo pasivaikščiojimų metu. Bet Simą gėlės erzino, ir jis nesiilgėjo jų pamatyti.

Justinukas su kitais pabėgėlių vaikais įsijungė į darbą ir aplink barakus, kur tik atsirado laisvos žemės plotas, stropiai sėjo daržoves — morkas, salotas ir bulves. Bet žemės čia buvo labai nedaug, nes visur pašaliuose gulėjo per karą sudaužytų mašinų dalys, krūvos surūdijusių gelžkalių, skardos gabalai ir senos statinės, kurios saulės įkaitintos dvokė smala ir žibalu. Čia mėgo žaisti mažį tremtinių vaikai, kurie iš surūdijusių karo padargų statėsi sau pilis. Bet Justinukas ne visada buvo linkęs prisidėti prie savo draugų: jam geriau patiko pabėgėti į netolimą mišką, kuriame jis jautėsi kur kas maloniau, negu tarp nešvarių griuvėsių. Atsidūręs miške, atsiguldavo ant samanų ir ištisas valandas klausydavos medžių ošimo arba kaip tarp šakų laimingai suokia paukšteliai. Oi dažnai troško Justinukas būti tokiu paukšteliu!

Šį vakarą Simas atrodė geriau nusiteikęs negu paprastai. Parėjęs iš darbo, stropiai prausėsi, dulkino savo gerokai apnešiotą švarką ir, valgydamas su Justinuku iš miesto parsineštąją duoną, ėmė jam kalbėti:

— Žinai, Justai, šį vakarą aš dar išeisiu, ir tu nelauk manęs: aš, mat, turiu aplankyti vieną pažįstamą, kuris neseniai gavo iš Amerikos nuo giminių laišką. Žinai, jame yra viskas parašyta, kas ir kaip gali važiuoti, ir kiek tas viskas kainuoja.

Kai Justinukas nieko į tai neatsakė, Simas prislinko visai arti jo ir beveik šnibždėjo:

— Ar tu žinai ką nors apie tą šalį? Na, bet ir iš kur tu gali žinoti! O ten visai kiti žmonės, visai kita tvarka ir gyvenimas! Man atrodo, kad ten ir saulė kita, ir pava saris niekada nesibaigia. Na, tegul aš ir per daug pasakiau, bet viena žinok, kad niekas ten nėra persekiojamas, niekas neklausia tavęs tavo tautybės, niekas nesirūpina tavo religija ir pažiūrom ir niekas nevadina tavęs "valkata D. P.". Ten nereikia bijoti, kad kurią dieną atvažiuos sunkvežimis ir išveš tave į kokį nors pragarą. Žinai, Justai, tas mano pažįstamas sako, kad paprasčiausias darbininkas, kurs tik moka taupyti, turi nuosavus namukus, yra tvarkingai apsirengęs ir, ak, Justai! — visada sočiai pavalęs, taip kaip pas mamą, ar dar atsimeni?

Justinukas tik linktelėjo galvą ir godžiai nurijo seilę. Argi iš tikrųjų dar yra toks žemės kampas, kuriame dar galima sočiai pavalgyti?

— Taigi klausyk, jeigu mes gerai taupysime ir gausime greitai reikalingus popierius... na, Justai, pasakyk tos šalies vardą.

— Amerika, — tyliai bumbteli Justinukas.

— Bravo! — šūktelėjo Simas ir tapšnojo jam per pečius. — Žinai, aš pažįstu fabrike vieną vokietį, kuris gali nupirkti dolerių. Bet mes dar turime per mažai pinigų. Sakyk, ar tie vengrai užmokėjo už paketų nešiojimą į stotį?

— Cigaretėmis užmokėjo, bet tu Simai, jau viską surūkei...

— Ak, tiesa, hm — gaila, būtumėm galėję parduoti. Na, bet gal Agnė taip pat turi šiek tiek sutaupiusi, žinai, jei važiuotumėm, tai būtinai visi trys kartu.

Simas atsistojo eiti. Lauke jau sutemo, ir barakų daržė ėmė čirkšti žiogai. Pro atvirą langą įsiveržė pavasario oras, atnešdamas iš netoliese esančio miškelio jaunų pušų kvapą.

Vilkdamasis apsiaustą, Simonas dar pastebėjo:

— Eik greitai gulti, šiaip bus nuobodu vienam.

Bet Justinukas tik papurtė galvą:

— Nebus nuobodu, netrukus ateis vengrai ir ims groti armonika. Be to, vienas jų žadėjo išmokyti kortomis lošti, bet aš vis tiek mažai jų kalbos suprantu.

— Tik žiūrėk man, kad per daug nepasidėtum su jais, tai kažin kokie spekuliantai, ko gero išmokys visokių suktybių.

— Neišmokys, — užtikrino Justinukas įtikinamai. — Aš gi sakiau, kad mes vos susikalbam. Broliui išėjus, jis pakeitė gėlių vandenį ties Madonos statulėle ir, sulkelėjęs įprastą vakarinę maldelę, ėmė laukti, kol už sienos gyvenantieji kaimynai pasišauks jį pas save.

◆

— He, iš tavęs nebus joks lošėjas, — šūktelėjo vienas vengrų, kuris vadinosi Ferenc ir gana gerai kalbėjo vokiškai. Jo draugas Stenjo sėdėjo tuo tarpu ant apverstos dėžės ir, pilstydamas iš vieno butelio į kitą kažin kokį gėrimą, murmėjo pats sau, tarpais spiaudydamas ant nešvarių grindų.

Trečiasis, Jose, pusiau sėdėdamas, pusiau gulėdamas geležinėj lovoj, mėgino niūniuoti kažin kokią dainelę, bet tai jam nelabai sekėsi, nes jis buvo gerokai įgėręs ir jo burnoje tįsojo rūkstanti cigaretė.

Justinukas gerai pažinojo savo kaimynus, bet iki šiol vis dar negalėjo prie jų priprasti. Ar tai buvo kaltas jų stačiokiškas tonas, kuriuo jie kalbindavo berniuką, ar nuolatinis triukšmas, kuris neretai tęsdavosi ištisą naktį, ar pagaliau tai, kad jie nebuvo tautiečiai, jis pats nežinojo kodėl, ir čia ateidavo tik tikėdamasis gauti vieną kitą cigaretę, kurias paskui dovanodavo Simui.

Nors tie vyrai jam ir nelabai simpatiškai atrodė, vis dėlto Justinukui jie buvo geri ir nuoširdūs ir dažnai pavaišindavo jį dešros gabalėliu ar net šokoladu, kurių jie nuostabiu būdu visuomet gandavo kažin kur nusipirkti.

Justinukas matė taip pat pas juos nemažą dėžę keistų paketėlių, o kai Stenjo dažnai išsitraukdavo iš kišenės pluoštą popieriniu pinigų, Justą apimdavo pavydas. Kad taip Simas turėtų n pierėlių!

Berniukas dar kartą su naujo pradėjo lošimą. Tu renc nekantriai suriko:

— Koks tu neišmanėlis brolyti, geriau tiktų būti

Stenjo, pašokęs nuo prie stalo ir taip ranka mo šų, kad visos kortos bem jo į visas puses. O kai Fe pasilenkė ant grindų rank stūmė Justinukui butelį o piamai tarė:

— Ar geri, varliūkšti?

Justinukas norėjo pa niekada savo gyvenime n žodis "varliūkštis" labai bą, ir jis nedelsdamas ats

— Žinoma, kad geriu drebančiom rankom pa burnos jam pristumtąjį bu

Justinuko krūtinė ėmė tartum pavirto į vieną kakta susiraukė, ir jam at susispietė būrys zvimbia niukas, visu kūnu pasipu kiai kosėti. Ašaros srovė akių.

(Bus daugia

ŽVAI SCE

Geras scenos sąlyga sėkmingą iškeitia mėgėjus abejinga publik jais, kurie dra vena scenos bu teatro sezonui, rinkti vaikus. Na gauti nau nius:
Antanas Rūka: Graži Išleista, lais, 180 psl. kr mai — "Bubulis" mų linksmas "Svajonių Salis" mas jaunimui ir 4 dol. Puikus knygos mėgėjui.
Anatolijaus K Vlščiūkų ūk nė komedija, pr nos Darbuotojų liais, kaina 1.00
DIAGNOZĖ, 3 lietuvių gyvenin psl., kaina 1.00 c
LAISVĖS MĖ sė. 120 psl., kain
Tegul šie ir k na akstinu. gyv mėgėjų grupėms rytams, kad lie bisi ir didingai liktų gyvas Liet širdyse.
N A U

Ką svarstė ir nutarė Balfo direktoriai

Šalpos darbams plėsti ir padėti juos įvykdyti, turime vadinamus Balfo direktorius. To kių direktorių visoje Amerikoje turime 36, kurių apie pusė yra pačioje Chicagoje ir Illinojaus valstybėje, nes vidurio Amerikoje gyvena daugiausia lietuvių, kurie sudaro patį svarbiausią vaidmenį ir išvysto didžiausią šalpos akciją, kas met surengdami rudens vajus ir aplankydami beveik kiekvieną lietuvį jo paties namuose. Ir tuo jie sudaro artimą pažintį ir kontaktą su rinkėjais ir aukotojais.

Atvykus į Chicagą rugsėjo 2 d. Balfo CV pirm. kun. V. Martinkui, Balfo dir. ir gen. sekr. Alb. Dzirvonas buvo sukvietęs Balfo direktorių bendrą pasitarimą ir susirinkimą dr. Onos Baliūnienės ir dr. A. Baliūno rezidencijoje. Dalyvavo keliolika direktorių, kurie apsvarstė esamą šalpos padėtį ir ieškojo būdų, kaip ją sustiprinti bei pagyvinti Amerikoje ir kitur.

Pirmininkas kun. V. Martinkus ten padarė platoką pranešimą apie bendrą šalpą, kaip ji buvo vykdoma pirmąjį šių metų pusmetį ir palietė būsimojo Balfo seime Bostone, Mass, rudenį reikalus, kaip pačią suvažiavimo programą ir jos vykdymą, pabrėždamas, kad dabar Bostone pavyko į šalpos darbus įtraukti vietines organizacijas bei jų vadovybes. Tai džiugina ir kelia ryžtą toliau darbuotis rytinėse valstybėse šalpos darbe. Kvietė Balfo direktorius ir skyrių atstovus šiame šalpos suvažiavime skaitlingai atstovauti, nebijant tolimo atstumo. Direktorių posėdis įvyks penktadienio vakare, o pats Balfo seimas prasidės trečiadienį. Tai bus Bostone Padėkos Dienos proga.

Paskui V. Šimkus, prie vaišių stalo, kurias Balfo direktoriams paruošė dr. O. Baliūnienė, padarė pranešimą apie rudens vajaus reikalus, kaip Chicagos Balfo apskr. valdybos pirmininkas, pažymėdamas, kad visi skyriai jau pasiruošę vajų pradėti, o jo iškilmingas atidarymas įvyko rugsėjo 27 d. Buvo pakviesti visi šalpos darbuotojai ir patys aukų rinkėjai, kurie pasižadės tą darbą atlikti rudens vajaus metu. Yra jau gautas ir mecenatas, kuris žada apmokėti visas tokio pobūvio išlaidas. Tai daroma kasmet Chicagoje. Tą tradiciją vykdoma ir toliau. Jo pavardė bus paskelbta kiek vėliau. Svarbu, kad būtų kuo daugiausia rinkėjų.

Alb. Dzirvonas pageidavo, kad vajus ateityje būtų sutrumpintas iki vieno savaitgalio. Reikia ieškoti naujų kelių ir sutelkti daugiau vajaus vykdytojų.

V. Kasniūnas pareiškė, kad Balfo aukų surinkime būtų daugiau savanorių, o ypač pensijos amžiaus žmonių, kurie labai sąžiningai atlieka savo pareigas. Panašiai kalbėjo ir kun. dr. F. Gureckas, kuris sakė, kad reikia ieškoti naujų kelių ir priemonių aukų surinkimui namuose, nurodant naujus metodus. A. Gintneris tam pritarė, tik jageidavo tai daryti nuo kitų metų vajaus pradžios, nes šiemet jau vykdomas vajus sena tvarka, kaip iki šiol buvo per 7 metus. Kun. V. Martinkus pasiūlė, kad lietuvių namuose būtų įtaisytos dėžutės aukoms surinkti. Jas turėtų parūpinti Balfo CV. Tam sumanymui buvo mielai pritarta

Jz. Mackevičius priminė direktoriams savo paskirtį ir pareigas daugiau rūpintis šalpos reikalais, nežiūrint kokiu būdu, kad nariai pajustų, jog parinktieji Balfo direktoriai yra verti savo vardo, o ne tik garbės titulo.

V. Mankus priminė savo, kaip Northsidės aukų surinkimo būdą, raginant laiškais aukoti Balfui, nes kolonija yra labai išsimėčiusi. Rezultatai buvo labai blogi. Tuomet buvo suorganizuotas jų asmeninis aplankymas ir rezultatai žymiai pagerėjo. Asmeninis kontaktas davė gerus vaisius.

A. Baliūnas ragino pertvarkyti aukų surinkimą pritaikant amerikonišką jų surinkimo būdą, nurodant kaip ir kas jas surenka bei jų rezultatus.

V. Šimkus pageidavo, kad Balfo vajai būtų vykdomi visoje Amerikoje vienu laiku, pvz. rudenį, spalio mėnesį.

Buvo pasidžiaugta gražiu leidiniu, kurio Chicagoj užsakyta 300 egzempliorių. Svarstyti būdai, kaip būtų lengviau ir pigiau nuvykti į Balfo seimą Bostone ir daug kitų šalpos klausimų. Visi direktoriai yra dėkingi vaišingiems p. p. Baliū nams už priėmimą ir globą.

Antanas Gintneris

Viena pirmųjų rentgeno spinduliais darytų nuotraukų. Šimet sueina 75 metai nuo dr. Roentgen atradimo. Jis pats šią nuotrauką ir padarė.

TRUMPAI

— *Lietuvoje, Biržuose* pratą rugpiūčio mėnesį mirė kultūrtechnikas Antanas Kaziūnas, sulaukęs virš 60 metų.

— *Henriko Radausko* minėjimas per radiją įvyks šį penktadienį, spalio 2 d. 10 iki 11 val. ryto. Sofijos Barcus radijo programoje bus prisiminta neseniai Washingtone staiga miręs iškilusi poetas Henrikas Radauskas. Biografijos metmenis paskaitys programos vedėjas Feliksas Daukus. Poeto kelis eilėraščius perteiks Stasys Pilka.

— *Kristina ir Kazimieras* Austin (Aukštkalniai), Beverly Shores, Ind. šį ketvirtadienį švenčia 26 metų laimingo gyvenimo sukaktį. Jie gražiai išaugino 2 dukteris ir du sūnus, ku rie mokosi. Kazimieras yra kino filmų biznyje, Kristina dirba Naujienose. Jie abu veikia lietuviškose organizacijose. Kristina Austin yra Susivienijimo Lietuvių Amerikoje (SLA) organizatorė .

— *Elena Bradūnaitė* dėstys lietuvių kalbą pradedantiems Chicagos universiteto lituanistikos katedroje. Katedros vedėjas yra prof. dr. Petras Jonikas.

— *Kostas Januška*, 2646 W. 71 St., tel. 434-0582 registruoja aukų rinkėjus Balfo piniginiam vajui. Rinkėjams bus įteikta didžiulė knyga apie Balfo veiklą per 25 metus.

— *Algirdas Brazinskas*, Elizabeth, N J, ketvirtus metus vadovauja vietos Dr. Vinco Kudirkos lietuviškai mokyklai. Joje moko L. Alinskienė, A. Eitmanas, E. M. Juškienė, E. Juškaitė, O. Karašienė, N. Kiaušienė, J. Kiaušas, M. Kvedarienė, kun. J. Pragulbickas ir J.. Prapuolenis.

— *Albinas Rudinskas* besirūpinasi savo seno draugo Alekso Ambrose sveikata, pats gavo lengvą širdies priepuolį ir buvo nusiųstas į Loretto ligoninę. Gydytojas tvirtina, kad ligoninėje geriausia patikrinti sunegalėjusią sveikatą.

— *Žurn. Vytautas Kasniūnas* dalyvavo žurnalistų konferencijoje Sodus, Mich., o atstovavo bendruomenės, spaudos ir radijo pasitarime inž. A. Rudžio radijo forumą. Jis stipriai pasireiškė diskusijose.

— *Juzė Dimšaitė* iš Sintautų, prieš porą savaičių atvykusi is Lietuvos pastoviam apsigyvenimui į Chicagą, tuojau gavo darbą ir butą. Jos tėvai kadaise yra gyvenę Bostono apylinkėje. Dabar abiem mirus ir valdžiai nugriovus jų gyvenamąjį namą, duktė išvyko į Ameriką. Ji yra patenkinta nauja tėvyne.

— *Balfo rudens vajui* yra reikalingi aukų rinkėjai visose lietuvių kolonijose. Ypatingai pageidaujami pensininkai vyrai ir moterys. Pageidaujama, kad vajus laiku prasidėtų ir baigtųsi spalio mėnesį — iki laikrodžio atsukimo datos, kol ilgesnės ir gražesnės dienos.

Ši gražiai nuaugusi mergina yra Jan Schultz iš St. Petersburg, Florida. Amerikietiško futbolo sezono pradžioje ji gavo progą susifotografuoti su šalmu ir futbolu rankose. Jei šitokios merginos futbolą loštų, žiūrovų būtų stadijonuose dar daugiau.

help your HEART FUND help your HEART

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

A. & L. INSURANCE & REALTY
A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-8775
(Currency Exchange įstaigoj)
Pigūs automobilių draudimai.

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
(Licensed by VNESHPOSYLTORG)
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai Certifikatai.
Vedėjas E. ŽUKAUSKAS

HIGH RATES — PAID QUARTERLY
5% Passbooks
5½% Investment bonus plan $1,000 minimum
6% $5,000 minimum 2 year certificate
5¾% $1,000 minimum 1 year certificate
INSURED
Savings Insured to $20,000. — Highest reserves.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVE., CHICAGO, ILL. 60632

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelato J. B. Končiaus knyga
ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS
404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.
Kieti viršeliai $4.00, minkšti — $3.00.
Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiųsime adresatui, jei pasiųsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:
NAUJIENOS,
1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkių Reikia

GENERAL OFFICE
Billing, some typing.
Health insurance, Life insurance paid vacation.
Call LU 5-4300

TYPIST
WORK AT HANCOCK CENTER
Openings in our underwriting Dept. for accurate typists. Beginners or experienced. Excellent starting salary, outstanding fringe benefits. 37½ hour week.
Call Mrs. FRANZONE 751-1700
An Equal Opportunity Employer

SECRETARY
Typing, billing, payroll, answering phones.
9—4:30 Monday — Friday.
GEORGE VORIS CO.
2414 W. FULTON, CHICAGO
CH 3-1330

HOUSEKEEPER, COOK & FRIEND
You'll be part of a family in a lovely Marine Dr. apt. overlooking Waveland golf course & lake Michigan. Work for a nice couple, wife handicapped, will have own room. Live in 6 days. $100.00 per week for experienced woman. References required. Must speak English.
Call weekdays 9 A. M. to 5 P. M.
FR 2-7797
LORRAINE

SECRETARY
To Director of School Lunch Program. Typing and shorthand required. Good benefits. Salary commensurate with experience.
CALL Miss TADDAI for information
527-3200

SECRETARY - RECEPTIONIST
Must type, some bookkeeping. Attractive salary. Permanent.
378-5100
J. TAYLOR CONSTRUCTION CO.
4746 W. HARRISON

WANTED
CHURCH SECRETARY
Qualifications: stencil typing, mimeograph, general office and reception work. Salary open.
MA 6-3984

$90 PER WEEK
Mature woman who wants good home & take care of elederly invalid — light housework, live in, must speak English.
Phone 334-7037 or 271-8892

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

MASTER
TRUCK MECHANICS
NEEDED IMMEDIATELY
We pay over scale with our bonus system.
Contact Mr. SCHMIDT
Or Mr. FAHLSTROM
NORTHWEST FORD
4000 N. MANNHEIM RD.
FRANKLIN PARK
NA 5-0570

FURNITURE AND FIXTURES
Rakandai ir Įrengimai

PARDUODAMI
IŠ MODELINIŲ NAMŲ BALDAI
30% iki 50% nuolaida. Galima pirkti įalimis ir išsimokėtinai. Aptarnauja lietuviai.
SOUTHWEST FURNITURE CO.
TEL. GR 6-4421
6200 So. WESTERN AVE.

RENTING IN GENERAL
Nuomos

IŠNUOMOJAMAS 3 KAMBARIŲ BUTAS su baldais ir visais patogumais. Savininkas pageidauja pensininko arba dirbančio vyro.
1142 W. 17 St., Chicagoje.

IŠNUOMOJAMAS DIDELIS KAMBARYS su visais patogumais vieno asmens bute. 5533 So. Talman Avenue.., 2-tras aukštas. Tel. 737-4076.

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

PLASTIC COVERS
Factory to you! Custom made vinyl slip covers, zipped cushions. 10 year guarantee. Sectional $13.45, sofa $23.45, chair $11.45.
Call for free home estimate.
3021 WEST 63rd STREET
LU 2-7844

Chicagos Medžiotojų ir Meškeriotojų klubas kviečia visus į pikniką spalio 4 d. Onos Bruzgulienės sodyboje, prie Lietuvių Tautinių kapinių. Gros A. Ramonio orkestras. Pradžia tuojau po pietų. (Pr.).

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE", — TURI GERIAUSIĄ PASISEKIMĄ BIZNYJE

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOŠIMČIAIS MĖNESINIAIS IŠSIMOKĖJIMAIS
DĖL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITĖS Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. VIrginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI
BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI
DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIS DRAUDIMO REIKALAIS
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — PRospect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNIŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS • NOTARIATAS
• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI
• PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX
LEONAS REAL ESTATE
2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

3 BUTŲ MŪRAS Brighton Parke. 5, 4 ir 3 kambariai. Viename bute yra 3 miegami.
MŪRO BUNGALOW. 6 kamb., įrengtas sklepas, 60-ta ir Francisco.
4 PO 4 MŪRINIS. Centralinis šildymas, garažas, geros pajamos. Gera vieta, Brighton Parke.
ŠIMAITIS REALTY
NOTARY PUBLIC, INCOME TAX, INSURANCE
2737 W. 43rd STREET
CL 4-2390

SAVININKAS PARDUODA 4 KAMBARIŲ mūrini namą, gazo šilima, garažas. 2825 So. SHIELDS. Tel. VI 2-0569.

CICERO — 16-tos ir Cicero Ave. apylinkėje 4 butų namas. 3 po 5 ir vienas 4 kamb. butai. $6.000 pajamų. Kaina $35,000.
SVOBODA, 2134 So. 61st Ct., Cicero BI 2-2162. Jei neatsako — LA 1-7038

JUOZAS (JOE) JURAITIS
Nebrangiai ir greitai taiso Volkswagenus, Volvus, Mercedes, Porschus ir kitas užs. ir vietinės gamybos mašinas. Elektroninis tikrinimas, patyrę mechanikai, vilkikas.
RICHMOND AUTO SERVICE
2934 West 63rd St.
Tel. GR 6-3134 arba GR 6-3353

APDRAUDŲ AGENTŪRA:
namų, automobilių, gyvybės, sveikatos ir biznio.
Patogios išsimokėjimo sąlygos.
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

DAŽAU NAMUS
IŠ VIDAUS IR LAUKO
Valau kilimus ir baldus.
Pilna apdrauda.
L. RUDIS Tel. CL 4-1050

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolis
3208½ W. 95th St.
GA 4-8654
Illinois Farmers Fire and Casualty Company

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
IR KITUS KRAŠTUS
P. NEDZINSKAS, 4065 Acher,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REpublic 7-1941

SIUNTINIAI
Į LIETUVĄ
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
2608 West 69th Street
Chicago, Illinois 60629
WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių. Automobiliai, šaldytuvai, maistas, pinigai.

TEN STEBUKLAI, ČIA NAMAI
PUIKUS, DIDELIS 2 po 6 mūras. Gazu šildymas, platus sklypas, mūro garažas, arti ofiso. $30,000.
4 PO 4 MŪRINIS. Sausas, švarus, iš gerų rankų, Marquette Parke. $44,000.
2 BUTŲ. 14 metų modernus mūras, 3 auto mūro garažas, Marquette Parke. $36,000.
9 KAMB. MŪRAS, gražus — kaip naujas. Geros pajamos, arti mūsų. $19,600.
VERTINGAS APARTMENTINIS prie Jaunimo Centro. Švarūs butai, pastovūs gyventojai. $11.000 nuomos. Įmokėti $15,000. Rimtas pasiūlymas. — $44,000.
BEVERLY WOODS 14 metų gelsvų plytų apartamentinis. Patogūs butai, yra rūsys. apie $14,000 pajamų. Sutarkit apžiūrėti.
9 KAMBARIŲ 12 metų fabrikanto rezidencija. 5 miegamieji, 2 vonios, mūro garažas, graži vieta. $37,500.
Valdis Real Estate
7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

PERKAME, PARDUODAME, MAINOME įvairaus dydžio namus visur. Parūpiname paskolą, visokeriopą apdraudą, veikia notariatas.
NORVILA
REAL ESTATE AND BUILDERS
2658 WEST 59th STREET
PRospect 8-5454

12 METŲ 1½ AUKŠTO mūrinis. 5 ir 4 kambariai. Platus sklypas, gražus rūsys, geroje Marquette Manor vietoje. Tik $35,000.
5 PO 4 IR 1 RŪSYJE, mūrinis. Alumin. langai, šildymas gazu, garažas. Marquette Parke. $52.000
APYNAUJIS 3 BUTU MŪRAS. šiluma gazu, aliuminijaus langai, platus sklypas Gage Parke. $45.000.
6 KAMBARIŲ MŪRINIS BUNGALOW, šiluma gazu. Aliuminijaus langai, 2 automobilių mūro garažas. Marquette Parke. $21.000.
GRAŽUS 4 BUTU MŪRAS, kabinetinės virtuvės, nauja šiluma gazu. Aliuminijaus langai, 2 auto mūrinis garažas. Geros pajamos. Marquette Parke. $54,500.
NERIS REAL ESTATE
3009 WEST 63rd STREET
Tel.: 471-0321

MŪRINIS NAUJAS 3 BUTU — 2 x 4½ ir 3½ kamb. Visi butai apšildomi ir šaldomi air cond. Parduoda savininkas. Tel. HE 6-2722.
YPATINGAS BARGENAS CICERO —

NUOSTABUS 3 MIEG. NAMAS su įrengtu rūsiu, baru, centr. vėsinimu ir garažu prie upės netoli 129-tos ir Green. Marquette RE, Tel. PU 5-7444

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Įrengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Įrengiu vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokamai. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.
Domas Žukauskas
HEATING & SHEET METAL
4444 So. Western Ave..
CHICAGO, ILL. 60609
Tel.: VI 7-3447

A. ABALL ROOFING
Įkurta prieš 50 metų
VISOKIUS STOGUS, rinas ir nutekamuosius vamzdžius sutaisome arba naujus įdedame.
KAMINUS IŠVALOME ir pataisome. Nudažome namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, visas darbas garantuotas.
Skambinkit
LA 1-6047
Įkainavimas veltui, kreipkitės bet kada